

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 25.— Din
za izozemstvo 40.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 4 in 54. Telef. št. 36.
Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.
Račun pri pošt. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 11. februarja.

Velika škoda za napredno stvar v Sloveniji je, da za nedeljske skupščinske volitve ni bilo mogoče pridobiti vseh političnih voditeljev naprednih in nacionalnih strank za enoten nastop napredne koncentracije v okvirju Narodnega bloka. Sedaj lahko tudi od strasti zaslepljeni uvidijo, da s svojim razkolom in cepkarstvom sebi niso ničesar pomagali, pač pa so klerikalcem pripomogli do mandatov, ki jim z ozirom na število oddanih glasov nikakor ne gredo.

V Sloveniji je bilo oddanih za SLS 104.986 glasov, za kandidatske liste Narodnega bloka, SKS, NSS in dr. Ravnih, ki bi mogle pri količkaj dobri volji in treznosti kooperirati v Narodnem bloku, pa je bilo oddanih 38.810 glasov. Klerikalci so dobili 20 mandatov, vse preje omenjene napredne kandidatske liste pa 3 mandate. Na vsakih 5249 klerikalnih glasov odpade po en mandat SLS, za tri napredne mandate pa je šlo na voliče trikrat po 13.000 volilcev! Ni treba razpravljati, koliko energije bi se pristedito, ako bi vsi naprednjaki nastopili v skupni fronti. Tega danes ne uvidevajo le politični voditelji, ki so v medsebojni borbi morali trošiti toliko svoje energije in moči v korist klerikalcev, a so mogli v bistvu biti enih misli v pogledu na državne in narodne potrebe. Ni dvoma, da bi bil enoten nastop vseh naprednjakov številno zanje oddanih glasov še zvišal, tako, da bi se lahko povzpeli od 39.000 na 50.000. Istočasno bi se bilo moglo s sistematično organizacijo volilne borbe prav krepko znižati število klerikalnih glasov.

Kako usodno je vplivalo cepljenje naprednih vrst, najbolj drastično dokazuje dejstvo, da je Narodnemu bloku manjkalo za doseg mandata v Ljubljani le 366 glasov, za doseg drugega mandata na Stajerskem le 323 glasov, na Kranjskem pa 1578 glasov. S 24.669 krogljicami si je Narodni blok izvojeval le dva mandata. Ako bi bil dobil v vseh treh volilnih okrožjih samo še 2257 glasov, bi imel tri mandate več! Že itak skrajno neugodni volilni red se je izkazal vsled nenotnosti in cepljenja naprednih vrst naravnost kot sovražnik narodne misli.

Ne pišemo tega, da bi komu delali očitke. Z nesrečo treba računati, kakor je. Človeka navadno šele nesreča izuči in tudi v napredni politiki je treba, da nastopi po tolikih razočaranjih in neuspehih zadnjih šest let doba trezne presoje in dalekovidne preudarnosti. Politiki morajo vedno gledati naprej, nazaj pa le v toliko, v kolikor je treba iz preteklosti izvajati konsekvence za bodočnost.

Stojimo neposredno pred volitvami v oblastne in srežne skupščine. Tu bo prva prilika, da pokažemo naprednjaki v Sloveniji, ali smo se 8. februarja kaj naučili ali ne. Na podlagi nedeljskih volilnih izidov bi oblastne volitve izpadle za napredne stranke skrajno žalostno. V ljubljanski oblasti n. pr. bi klerikalci dobili 45 zastopnikov v oblastno skupščino, SKS 3 in Narodni blok 5. Skupen nastop samo Narodnega bloka in SKS bi pri nedeljskih volilnih rezultatih dal naprednjakom najmanj šest mandatov več. Pri enotnem nastopu vseh naprednjakov v Narodnem bloku pa lahko poviša število zastopnikov v oblastno skupščino vsaj na 20, kar bi omogočilo v tej skupščini smotreno in uspešno napredno delo.

Ze večerj smo opozarjali na potrebo, da Narodni blok kot osrednja politična organizacija vseh narodnih in naprednih elementov ostane ohranjen še naprej. Argumenti, ki smo jih danes navedli, potrjujejo znova ne le potrebo ocvunjanja te organizacije, marveč tudi potrebo po njeni okrepljeni in spopolnjeni. Preko vsega tega, kar je bilo, mora Narodni blok, kateremu je za prihodnja štiri leta poverjeno v Sloveniji varstvo državnih, narodnih in naprednih interesov, gledati, da zbere pod svojim okriljem vse, kar spada v to politično grupacijo. Mi smo prepričani, da je pri voditeljih Narodnega bloka dovolj resne volje in pripravljenosti storiti vse, da se pričeta koncentracija dovrši. Treba je le, da je enaka volja in pripravljenost tudi na drugih straneh. Dokazov za to ne bo težko dovrinesti.

VLADNA KRIZA NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 11. febr. s. Zbornica je s 65 proti 45 glasovom izrekla vladi nezaupnico. Zaradi tega je vlada podala ostavko.

ATENTAT V TURSKEM PARLAMENTU

Carigrad, 11. febr. v. Kakor poročajo iz Angore, je na današnji seji narodne skupščine oddal poslanec Halid beg štiri rdele na svoja političnega nasprotnika Ali bega ter ga težko ranil.

Položaj je razčiščen

TRAJNI REŽIM NARODNEGA BLOKA. — PRETVORITEV VLADINEGA VOLILNEGA MANDATA V DELOVNI MANDAT. — SKUPEN KLUB NARODNEGA BLOKA. — PROGRAM DELA. — VPRAŠANJE REVIZIJE VOLILNEGA REDA.

Beograd, 11. februarja. p. Polagoma pončuje volilni hrup. Utišile so alarmantne vesti o «zmagi opozicije». Vzemičenost, ki je včeraj dosegla kulminacijo, se danes pomirja. Nacionalni elementi so zadovoljni z volilnim rezultatom, zanimanje pa je še vedno zelo živo. Odločno stališče vlade in njen včerajšnji komuniké je zelo dobro učinkoval. Prvaki opozicije so končno uvideli, da se morajo pomiriti s položajem, v katerega so prišli vsled zmage Narodnega bloka. Tudi opozicionalni elementi sedaj priznavajo, da je vlada dobila jasno in zadostno večino in računajo s tem pozitivnim dejstvom. Danes je že vsakomur jasno, da bo vlada Narodnega bloka trajno ostala na vladi. Značilna je vest, da je na današnji seji glavnega odbora Davidovičeve stranke sprožil Davidovič idejo, da se celokupna opozicija odloči za abstinenco pri parlamentarnem delu. Vlada je v tem oziru popolnoma mirna. Ona razpolaga z zadostno večino, ki ji popolnoma omogoča parlamentarno delo.

Vprašanje, ali bo vlada podala formal-

no ostavko, je še vedno odprto, najverjetneje pa je, da bo Pašić zapolnil krono naj se vladi z ozirom na možnost, da aktivno dela v parlamentu, pretvori volilni mandat v delovni mandat. Tako bi do formalne ostavke sploh ne prišlo.

Z radikalne strani se je sprožil tudi predlog, da se poleg klubov vladnih strank ustanovi še skupni klub Narodnega bloka, kjer naj bi se reševale večje principijelne stvari in kjer bi bilo omogočeno, da imajo ministri najkrajšim potom kontakt s poslanci obeh vladnih skupin.

Vlada je začela pripravljati program dela za narodno skupščino za tekoče leto. Predvsem se bodo razpisale oblastne volitve in izdelal proračun za leto 1925/26. Meseca marca se bodo predložile dvanajstine, ki bodo omogočile redni pretres proračuna.

V vladnih krogih se mnogo govori o tem, da bi se po absolviranem delavnem programu izvršila izprememba volilnega reda ter nato razpisale nove volitve, pri katerih bi se končno obračunalo s separatističnimi strankami.

Za popolno zmago nacionalne ideje v Sloveniji

KONFERENCA MINISTRA ŽERJAVA S PRIBIČEVIČEM IN PAŠIČEM. — SOLIDARNOST GLEDE BODOČE POLITIKE V SLOVENIJI. — VSAKA KOMBINACIJA S KLERIKALCI IZKLJUČENA.

Beograd, 11. februarja. p. Danes je dopel v Beograd minister za šume in rudnike dr. Žerjav. Naprej je konferiral s Pribičevićem potem pa s Pašičem. Oba šefa Narodnega bloka sta izrazila svojo radost, da so nacionalni glasovi v Sloveniji tako zrastle, ter izjavila svojo željo, da se je tudi sedaj vsled razcepčnosti naprednih volilcev omogočilo klerikalni stranki, da je dobila večje število mandatov, kakor ji jih gre po njeni faktični moči.

Velik napredek pristašev narodnega edinstva v Sloveniji daje vladi sigurnost, da se s sistematičnim delom za državno idejo in gospodarske interese morejo sanirati razmere v Sloveniji ter tam nacionalno idejo privedi do popolne zmage.

Vsi faktorji, ki prihajajo v poštev, so zadovoljni, da smo prekoračili eno največjih vprašanj, ki se pred par meseci,

kakor se je zdelo, ni moglo rešiti, to je, da imamo sigurno parlamentarno večino. To je pridobitev, ki je za državno in narodno edinstvo tako ogromne važnosti, da ni dvoma, da se bo vse polzkušilo, da se še bolj utrdi. Vest o separatnem držanju g. Ljube Jovanoviča so brez podlage. Vsaka politična kombinacija s klerikalno stranko pa je popolnoma izključena. Istina je, da je radikalna stranka popolnoma slojna s samostojnimi demokrati, s katerimi ima zadostno večino, da izvede program narodne vlade. Niso mogoči nobeni novi eksperimenti, ki bi ogrozili ogromni uspeh sedanjega režima.

Vlada bo zahtevala popolno razjasnjenje o postopanju gotovih uradnikov, ki smatrajo za mogoče, da podpirajo one stranke, ki so proti državi in narodnemu edinstvu, obenem pa sami služijo državi, katere ustava garantira unitarizem.

Seja ministrskega sveta

INSTRUKCIJE ZA FIRENCO. — VPRAŠANJE NARODNIH MANJŠIN. — KONFERENCA PRIDOBIVNIH KROGOV RADI REKE.

Beograd, 11. febr. p. Danes popoldne je bila od 17. do 21. seja ministrskega sveta, na kateri so se izdajale instrukcije za pogajanja z Italijo v Firenci, posebno kar se tiče reškega vprašanja in raznih vrst odškodnine. Današnja seja ministrskega sveta se je vršila v zavesti popolne stabilizacije režima in v popolnem soglasju med radikali in samostojnimi demokrati. Ministri so iskreno pozdravljali uspeh koaliranih strank ter se obvezali za lojalno in verno sodelovanje za celo vrsto let. Na seji vlade se je odobrilo devet konvencij, ki so bile skle-

njene v Benetkah ter so se izdelale defirivne instrukcije za naše delegate. Na seji sta bila prisotna tudi delegata dr. Rybač in Metličič. Jutri popoldne bo imel sejo komitet ministrov dr. Žerjava, Pribičevića, dr. Ninčiča in Trifkoviča, na kateri se bodo revidirale instrukcije za naše delegate v vprašanju nacionalnih manjšin. Danes popoldne je bila pod predsedstvom dr. Rybača seja zastopnikov pridobitnih krogov iz vse države ter trgovskih zbornic in bank glede eksploatacije bazena Thaaon de Revel.

Definitivni rezultat volitev

Beograd, 11. februarja. p. Za danes zvečer se je pričakovala obava definitivnih rezultatov nedeljskih volitev. Ker pa manjkajo iz treh okrajev še rezultati o nekaterih občinah, n. dr. iz Slovenije za eno občino, bo objava izdana šele jutri ali pojutrišnjem. Sigurno je, da so posamezni rezultati celokupne slike ne bodo spremenili. Smatra se le še za verjetno, da bo tudi džemijetovski mandat iz Južne Srbije pripadel radikalom. V tem slučaju bo razmerje 163 : 152. Jutri se sestane Državni odbor, da prevzame in prouči volilni material, v kolikor je že došel v Beograd.

KONČNO TUDI G. DAVIDOVIČ «PRIZNAVA» VLADNO VEČINO!

Beograd, 11. febr. r. Ljuba Davidovič je danes v razgovoru z novinarji priznal, da je dobila vlada pri volitvah večino ter je tako desaviral svoje prejšnje trditve in laži opozicijskega tiska. Davidovič se samo čudi, zakaj si vlada «ni vzela vsaj 200 mandatov» s izvajanjem «nasilja» in zakaj se je zadovoljila samo s «skromno večino».

Z ozirom na izjavo g. Pribičevića, ki je ugotovil, da «bratski sporazum» gosp. Davidoviča ni mogel doseči nobenih uspehov ne pri Slovincih in ne pri Hrvatih in da so Davidovičevi dobili eden edini hrvatski mandat, pa še ta le brez količnika po slučaju, se je g. Davidovič odzval tako-le: «To nič ne da. Saj so

naši zavezniki radičevci dobili dosti mandatov in vsakega njihovega poslanca je smatrati tudi za našega!» Novinarji so se nato povsem perpleksni razšli...

VPRAŠANJE PASIČEVH MANDATOV.

Beograd, 11. februarja. r. Danes je bilo v Narodni kupščini nekaj več živahnosti, ker je v Beograd že dospelo večje število poslancev. Ministrski predsednik Pašić se je dopoldne razgovarjal z ministroma Vukičevićem in Krsto Miletičem. Nato pa je sprejel deputacijo iz Rume, ki jo je poslal Zarko Miladinović, da zaprosi Pašiča, naj se odreče sremskega mandata v korist Zarku Miladinoviću. Soditi pa je, da Pašić tega ne bo storil, temveč bo sremski mandat obdržal. Po volilnem kompromisu se ima namreč g. Pašić odreči banjaluskega mandata v korist samostojnega demokrata prote Kećmanovića, istotako pa se bo odrekel tudi beogradskega mandata v korist Ljube Živkovića, ki je designiran, da bo predsednik nove Narodne skupščine.

ARETACIJA BIVŠEGA NEMŠKEGA MINISTRA.

Berlin, 11. febr. z. Bivši nemški poštni minister dr. Hölle je bil včeraj aretiran radi osamljenja, da se je pustil podkupiti v zloglasni Barmatovi aferi. Bivši državni tajnik za zunanje zadeve dr. Müller, eden izmed najuglednejših voditeljev socialnodemokratske stranke, je vsled silnega kompromitiranja stranke v Barmatovi aferi izstopil iz stranke in se bo pridružil demokratom.

Komunistični izgredi v Pragi

SPOPADI S POLICIJO. — VELIKO ŠTEVILO RANJENIH. — IZGREDE SO VODILI TUJI EMISARJI.

Praga, 11. februarja. s. Kot uvod k draginski debati v poslanski zbornici so komunisti včeraj priredili velike demonstracije, pri katerih je prišlo do spopadov s policijo. Po zborovanju, na katerem je govorilo več govornikov proti slabemu gospodarstvu koalicijske vlade, se je množica z vzkliki proti vladi umaknila. Iz stranske ulice je prišla policija. Iz množice je bil oddan strel. Tudi policija je nato pričela streljati. Nastal je petminutni boj, pri katerem je bilo več oseb

ranjenih. Policijsko poročilo javlja k tem dogodkom, da je bilo pri spopadu ranjenih 43 oseb, med temi 38 redarjev. Aretiranih je bilo 30 komunistov. Češki nacionalni listi pišejo, da so za dogodke odgovorni elementi, ki niso govorili češki, temveč ruski ali nemški. Komunisti so izdali proglas, v katerem protestirajo proti postopanju policije in v katerem naznanjajo novo zborovanje za prihodnjo nedeljo. (Glej tudi članek na 2. strani.)

Kdo podpira madžarsko iredento

ZANIMIVA RAZKRITJA AVSTRIJSKEGA SOCIJALISTIČNEGA POSLANCA O ROVARENJU MADŽARŠKE ARISTOKRACIJE.

Dunaj, 11. februarja. v. Na današnji seji finančnega in proračunskega odbora narodne skupščine je imel socialnodemokratski poslanec dr. Deutsch daljši govor, v katerem je izjavil, da prihajajo iz Madžarske razni emisarji na Dunaj, kjer imajo tajne sestanke z avstrijskimi monarhisti. Neko policijsko poročilo pravi, da so madžarski veleposelniki Montenuovo, Telecky, Andrassy, Esterhazy in Donnerskirchen, ki so dele svojih posestev izgubili v Jugoslaviji, Češkoslovaški, Rumuniji in Avstriji, darovali velike vsote društvu «Probujajočih se Madžarov», «Narodni samoobrambi», «Madžarski zve-

zi», «Društvu za preskrbo beguncev v izozemstvu» ter drugim monarhističnim in legitimističnim zvezam. Znani vodja madžarskih tolp Pronay je bil večkrat v Gradcu in Solnogradu, kjer je imel sestanke z monarhisti in legitimisti. Vsa ta akcija gre za tem, da bi se ozemlja, ki jih je morala Madžarska odstopiti nasledstvenim državam, zopet priklopila Madžarski. Naperjena je zato v prvi vrsti proti Jugoslaviji, Rumuniji in Češkoslovaški, ogrožajo pa tudi mir Avstrije, deloma radi Burgenlanda, deloma radi restauracijskih načrtov Habsburžanov.

Avstrijski uspeh v Ženevi

FINANČNA KOMISIJA ZVEZE NARODOV JE ODOBRILO AVSTRIJSKO SANCISIJSKO POLITIKO. — SOCIJALNI DEMOKRATI VZTRAJAJO NA BOJU PROTI ŽENEVSKEMU PAKTU.

Dunaj, 11. februarja. z. «Agence Havas» objavlja naslednji polslužbeni komuniké o razpravah Zveze narodov glede avstrijskih vprašanj:

«Finančna komisija Zveze narodov je končala svoje delo o finančni obnovi Avstrije. Sprejeta resolucija z odobravanjem ugotavlja, da je Avstrija velik del na jenskem zasedanju Zveze narodov ji naloženih obveznosti že izpolnila, izpolnitev ostalih obveznosti pa že tudi pripravila. Avstrijski finančni minister doktor Ahner, ki se je udeleževal posvetovanja v spremstvu prejšnjega zunanjega ministra dr. Grünbergerja, je naredil s svojimi izjavami najboljši utis, zlasti ker je dobila komisija iz njegovih vrst zagotovilo, da bo tudi nova avstrijska vlada striktno izvajala ženevski pakt in da je trdno odločena nadaljevati sanacijsko delo.»

Dunaj, 11. februarja. z. Avstrijska delegacija je sinoči odpotovala iz Ženeve in prispe danes ponoči na Dunaj. Na Dunaju so z doseženimi uspehi popolnoma zadovoljni, ker je z njimi zagotovljeno gospodarsko ravnovesje Avstrije in utrujeno zaupanje izozemstva v njeno gospodarsko bodočnost. Še ta teden se bo sestal glavni odbor poslanske zbornice, da sliži poročilo fin. ministra dr. Ahnerja. Socialistična opozicija napoveduje povodem novih ženevskih sklepov poostreno borbo proti vladi. Klub socialističnih poslancev in zveznih svetnikov (senatorjev) je sprejel resolucijo, v kateri izjavlja, da rezultati ženevskih posvetovanj nasprotujejo interesom republike in kršijo njeno suverenost in izjemo čast. Klub bo zato i v parlamentu i v zveznemu svetu uvedel najostrejšo akcijo proti vladi.

Vlada bo klicala ljubljanskega škofa na odgovor

Beograd, 11. februarja. p. V političnih krogih se je z ogorčenjem sprejela vest o postopanju ljubljanskega škofa dr. Jegliča, ki je v zadnjem momentu pred volitvami podal izjavo, da niti od Vatikana niti od druge strani ni bil opozorjen, da bi preprečil zlorabo cerkve v strankarsko agitacijo. Ta njegova izjava je bila duhovnikom ukaz, da so po vseh cerkvah v Sloveniji v soboto in nedeljo s podvojenno strastjo vršili strankarsko agitacijo za klerikalno stranko. Vseled tega pada vsa odgovornost na škofa, ter bo vlada nadaljevala svojo akcijo, glede depolitiziranja vseh konfesionalnih ustanov, posebno pa katoliškega in muslimanskega svečenstva.

Nevarnost nove lakote v Rusiji

Moskva, 11. februarja, z. Namestnik komisarja za kmetijstvo Sviderskij je izročil te dni osrednjemu izvrševalnemu odboru obširno poročilo o težkih posledicah, ki groze državi vsled slabe žetve leta 1924. Teritorij, ki je prizadet, obsega 6,5 milijonov hektarjev in šteje 7,5 milijona prebivalstva. Čeprav je bila zimska setev v oškodovanih okrajih za nekaj odstotkov povečana, je vendar položaj zelo resen. Za nabavo semen bi bilo potrebno 5 milijonov rubljev, Rykov pa je dovolil le polovico. Pomladanska kampanja je že pričela. Vlada je dovolila naknadno sicer precejšnjo subvencijo, kljub temu pa cene živil v prizadetih pokrajinah tako naglo naraščajo, da je morala vlada dovoliti uvoz žita, da potlači cene moke. To se ji je sicer deloma posrečilo, toda prihodnji trije meseci prinašajo nove nevarnosti. Komisija za boj proti bodočim slabim žetvam ugotavlja, da je za izvedbo potrebnih ukrepov potrebno najmanj 11 milijonov rubljev, dovoljena pa sta samo dva. Sedanja situacija pa zahteva poleg tega še nadaljnjih pomožnih kreditov, ako se hoče preprečiti izbruh lakote spomladi in zagotoviti novo žetev.

Zopet pod Radičevo komando

Prazna grožnja opozicijskih šefov. Zagreb, 11. februarja. p. Davi je dopel v Zagreb dr. Korošec. Dopoldne je do 13. konferiral z vodstvom HRSS in Hrvatske zajednice. Radič je sporočil, da ima v slučaju, da bi bili njegovi in njegovih tovarišev mandati razveljavljeni celokupna opozicija zapustiti parlament ter vztrajati v abstinenici. Dr. Korošec je pred odhodom izjavil novinarjem, da se bo opozicija temu ukazu pokorila. Jutri se vrši seja opozicijskih šefov v Beogradu, kamor so zvečer odpotovali gg. Korošec, Trumbić, Polić in Pavle Radič.

Pogajanja za zvezno pogodbo z Grčijo

Atene, 11. febr. a. Semkaj je dospel grški poslanik iz Pariza in prevzel nalogo, da izvede pogajanja, da se zaključi Gi nova zvezna pogodba med Grčijo in Jugoslavijo. Pogajanja se bodo začela v Atenah in se bodo nadaljevala. Predvideva se, da bodo trajala približno dva meseca. V tem času bosta generalna štaba v Atenah in v Beogradu izdelala tudi posebno vojaško konvencijo med Grčijo in Jugoslavijo.

Borza

11. februarja:
CURIH: Beograd 8,50, New-York 518,70, London 24,775, Pariz 27,78, Milan 21,47, Praga 15,3125, Budimpešta 0,0072, Bukarešta 2,675, Sofija 3,775, Dunaj 0,0073
TRST: Beograd 39,60 do 39,90, Dunaj 0,0337 do 0,0347, Praga 71,10 do 71,60, New-York 24,10 do 24,20, Curih 465 do 468, dinarji 39,40 do 39,80, zlata lira 466.
DUNAJ: Beograd 1163 do 1167, Budimpešta 98 do 98,90, Bukarešta 264 do 266, Milan 2934 do 2946, New-York 70,935 do 71,185, Pariz 3804 do 3820, Praga 2095 do 2105, Varšava 13,600 do 13,700, Sofija 514 do 518, Curih 13,680 do 13,730, dinarji 1157 do 1163, dolarji 70,460 do 70,560, lire 2920 do 2940.
BERLIN: Beograd 6,885, Milan 17,38, Praga 12,99, Curih 80,90.

Poduk slovenskim avtonomistom

DRAGINJSKI KRAVALI V PRAGI — POSLEDICA VISOKIH CEN V AMERIKI — INDUSTRIJSKA KRIZA NA ČESKEM.

V Pragi so bili v torek veliki draginjski kravali. Kakih 10.000 demonstrantov — večinoma komunističnih žensk je korakalo po glavnih ulicah Prage. Prišlo je do običajnega razbijanja oken, in ko je hotela policija razgnati množico, so padli nanjo strelji. Policija se je seveda branila in ranjenih je več stražnikov ter nekaj demonstrantov.

Demonstracije so se vršile radi povišanja cen kruha. Češkoslovaška republika mora importirati kakih 5 milijonov stotov žita iz inozemstva. Uvažja ga deloma iz Jugoslavije, glavni kontingent pa dobiva iz Amerike. V zadnjih mesecih je cena žita v Ameriki znatno poskočila. Medtem, ko je v New Yorku notirala pšenica meseca novembra 173, je poskočila začetkom tega meseca na 205. Se z večjimi skoki je rasla cena pšenice na Češkem. Na praški borzi je notirala meseca novembra 1924 od 220 do 230 Kč, sedaj pa stane 100 kg že 275 do 285 Kč. Češka, kot industrijska država, je povsem odvisna od zunanje trga, za enkrat od Amerike, dokler ne nastopi Rusija kot prodajalec na evropskem trgu. Češka država je vsled svoje pasivnosti v prehrani tem bolj izpostavljena perturbacijam na žitnem trgu, ker igrajo tudi valutne prilike ter končno tudi spekulacija svojo nlogo.

Češkoslovaška vlada se zaveda resnosti sedanjega položaja. Zato je takoj odredila, da kupi 1000 vagonov žita, ki ga bo prodajala po lastni ceni. Na ta način izbiže dobiček, ki so ga dosedaj imeli spekulanti. Nadalje je posegla po nekaterih odredbah iz vojne dobe. Iz pšenice se ne sme mlati bela moka (nulerica), ampak samo ena vrsta mok. Peki ne bodo smeli preč belega peciva. Demonstracije bodo dosegle svoj cilj, to je, da bo kruh cenejši. Saj tudi na svetovnem trgu padajo cene žita. Na ta način bo komunistom odvzeta možnost nadalje demonstrirati.

Dogodki v Pragi pa nas vendar učijo, da industrijske države plovejo na sprosti težkočam, v katerih so se nahajale pred vojno. Takrat se je morala industrija boriti za odjemalce. Težko je bilo najti kupca za industrijsko blago. Radi tega je še prečiščen odstotek industrije vedno počival. Bivši češki minister dr. Hotovec je imel pred tednom govor, v katerem je poudarjal, da je češkoslovaška industrija zgrajena za 50 milijonov državo, kakor je bila poprej avstro-ogrška monarhija. Ako si ne bo znala če-

škoslovaška industrija priboriti zopet starega trga, posebno Madžarsko, Jugoslavijo in Rumunijo, potem — pravi dr. Hotovec — bo zlo za gospodarski napredek češkoslovaške države.

Agrarnim državam se ni treba boriti za odjemalce svojih pridelkov. Vse, kar se pridelalo, se lahko proda. Tako je bilo pred vojno in tako bo tudi še za nedogleden čas. Naša država se nahaja v srečnem položaju, da pridelava živeža, kakor ga sama porabi. Poselno stališče zavzema pa Slovenija v naši državi. Uvažamo živila, izvažamo industrijsko blago, a nam ga ni treba izvažati v inozemstvo, nego v druge pokrajine lastne države. Slovensko industrijo ščiti pred inozemsko konkurenco carina, ki je sicer sedaj prenizka. Treba jo je primerno regulirati, in naša industrija bo začela zopet delati s polno paro, medtem ko bo inozemska morala prenašati težke udarce krize.

Sedaj si pa zamislimo klerikalno samostojno Slovenijo. V tistem trenutku bi bila naša ožja domovina v podobnem, vendar stokrat hujšem položaju kakor je danes Češkoslovaška. Navezana na import žita in moka vzdružuje Slovenija svoje gospodarsko ravnanje v glavnem z eksportom svoje industrijske in obrtniške produkcije v druge pokrajine države. Toda ta eksport ji je omogočen predvsem vsled državne carinske zaščitne politike. Ako bi država ne skrbelo, da imajo proizvedeni domače industrije in obrti, torej prvenstveno slovenski proizvodi, prednost pred tujim blagom, potem bi naša mlada produkcija kmalu podlegla konkurenci stare, preizkušene, racionalnejsše delujoče in vsled tega cenejšje inozemske konkurence. Dokler je naša država enotna, se vse to po sebi razume. Kadar pa nam G. Korošec pripelje samostojno Slovenijo — ali bodo n. pr. Srbi tudi potem za to, da kupujejo dražje živila iz Tržiča, pa železno robo iz naše Gorjenske, pletenine iz Kranjske in Stajerske, kemikalije iz Ljubljane — kar se vse da dobiti zunaj i popolnejsje i cenejšje? Ali meni, da bo srbski in hrvatski del Jugoslavije se opasal z zaščitno carinsko mejo v korist klerikalne samostojne Slovenije?

Kdo je tako naiven, da bi ne videl nemogućnosti klerikalne slovenske konstrukcije? In koga ne zabehe, ako čuje, da bo dr. Korošec nadaljeval z vsvo vmejo svojo politiko izločitve Slovenije iz okvira edinstvene jugoslovenske države?

gre za vohunstvo na škodo madžarske države. Češkoslovaška vlada noče ugoditi zahtevi Madžarov po izločitvi begunca.

Po poslednjih vesteh je madžarska vlada predlagala češkoslovaški drug način poravnave. Predlaga ji zamenjavo dveh kaznjencev. V češkoslovaških zaporih se nahaja namreč madžarski državljani, ki je bil obsojen radi vohunstva v korist Madžarske. Madžarsko zunanje ministrstvo hoče opustiti nadaljnje zasledovanje Hladiča, ako mu Češkoslovaška izroči obsojenega Madžara. Češkoslovaška vlada zaenkrat še ni sprejela tega predloga.

Kriza patrijarhata

Kljub zelo bojevitemu tonu, ki je zvenel iz izjav merodajnih grških vladnih krogov, osebito iz ust najvišjih vojaških funkcionarjev, je podoba, da prevladuje v Atenah vendarle misel za trezno premostrvanje situacije. Grška vlada se zaveda, da bi bilo izredno riskantno podjetje, poseči sedaj po tolikih neugodnih preizkušnjah po bojnem sredstvu. Grčija je nedavno izgubila vojno, in to dokaj dolgotrajno vojno, kar je narod, osebito pa armado, zelo demoraliziralo. Ako bi Grčija danes pričela novo vojno s Turčijo radi izgona patrijarha, bi morala računati s tem, da bi bila vojna zopet zelo dolgotrajna. Pri zadnjem konfliktu je bila situacija za Grčijo ugodnejša nego danes; takrat je držala Adrianopolj in Dardanele ter je imela v rokah zapadno maloazijsko obalo s Smirno, kar je bistveno olajšalo pričetek vojnih operacij za Grke. Danes nima Grčija niti ene od teh prevažnih pozicij ter bi si morala s težavo in velikimi žrtvami priboriti mimo Adrianopolja ter Dardanel pot v Carigrad; da bi pričela vojne operacije z izkrcavanjem pri Smirni, na to je pač težko misliti. In dalje tudi ako bi v ugodnem slučaju prodira v Carigrad ter hotela zasedbo vzhodne Trakije ter Carigrada — Galipoli bi si pač težko osvojila — držati v rokah poroštvo, da Turčija akceptira njeno tezo glede patrijarhata, bi težko uspela. Predvsem bi bila v tem slučaju za velike vojne žrtve zmaga v vprašanju patrijarhata prenikna cena, tako da bi Grčija nedvomno zahtevala tudi kompenzacijo v teritorialnih odstopitvah, kar pa bi gotovo Angoro nagnilo k skrajni nepopustljivosti. Da pa bi Turčijo v tem slučaju prisilila k mirovni pogovori, to Grčija pač ne bi imela dovolj moči, kajti ofenziva v Malo Azijo spada danes še bolj kot pred tremi leti v obseg nemožnosti.

Na temelju tega se lahko pač z go-

tovostjo pričakuje, da bo Grčija težje svoje akcije v zadevi patrijarhata položila na diplomatska sredstva. V poštev prihajajo tu predvsem pravoslavne države, oziroma one, v katerih bivajo tudi pravoslavni. Ekumenski patrijarhat je vendarle še vedno možna tradicija, dasi so pravoslavne cerkvene organizacije urejene povsem avtonomno po državah. Ker je očitno, da pomenja izgon patrijarha faktično tudi ukinitvev patrijarhata, ki bi ga Angora izvedla prej ali slej, je jasno, da je intervencija teh držav, med katere spadajo razen naše kraljevine še Bolgarija, Rumunija in Češkoslovaška umestna in potrebna. Vprašanje pa je, če bi imela intervencija teh držav, ki more biti seveda le diplomatska, uspeh, zakaj znano je, da je Turčija decidirano izjavila, da je izgon patrijarha — njena interna zadeva, ki na primer ne more priti pred forum mednarodnega razsodišča.

Gotovo bi bila efektnejša intervencija antantnih držav, dasi tudi v tem pogledu uspeh ni gotov. Po eni strani ni gotovo, da bi se vse antante države angažirale s potrebnim poudarkom za patrijarhat, po drugi strani pa je pokazala baš v sličnih prilikah angorska vlada tako izvalno trdoglavost in nepopustljivost, da se da sklepiti na trmoglavost tudi v tej zadevi. Da pa bi bila kaka antanta država pripravljena, dati kaj več na tehtnico ali storiti kako protikoncesijo, na to tudi največji optimizmi ne ho misliti. Iz izjave, ki jo je dal angleški vnanji minister lord Curzon, odseva prav tako razpoloženje.

Edino Rusija, bodisi carska kot demokratska, bi bila pripravljena in zmorna nastopiti proti Angori tako, da bi bil uspeh popoln, zakaj za nje ne bi prišel v poštev le verski moment, marveč predvsem politična važnost in slavna tradicija. Lahko rečemo naravnost: da je danes Rusija v normalnem stanju, bi kriza patrijarhata sploh ne bila nastopila; ako pa bi se vendarle pojavila, bi jo Rusija rešila tako, da bi se s turške strani ne mogla ponoviti nikdar več.

V sedanjem položaju se tedaj kriza patrijarhata nahaja v takim stanju, da ni velike verjetnosti za rešitev, ki bi bila za patrijarhat in za Grčijo povsem ugodna.

„Celjski dom“ v avstrijskem parlamentu

V dunajskem parlamentu so včeraj vložili poslanec Klimann in tovariši interpelacijo radi izločitve bivše nemške hiše v Celju slovenskemu društvu „Celjski dom“. Interpelanti so vprašali ministra za zunanje zadeve, ali hoče avstrijska vlada apelirati na Zvezo narodov, v svrhu, da slednja „ščiti“ manjšinske pravice. Radovedni smo, kaj bo napravila avstrijska vlada na to Interpelacijo. Bivša nemška hiša v Celju je prešla v lastništvo društva „Celjski dom“ na podlagi sodnega pravoreka in ne mogoče vsled kake administrativne odredbe. V vseh treh instancah je bil tožbeni zahtev Nemcev odbit. Sicer pa se je dunajska vlada v konvenciji, ki smo jo sklenili v Avstrijo meseca januarja l. 1923, obvezala, da ne bo pred nobenim forumom reklamirala za sebe ali pa za Nemce onih zgradb, ki so služile nekdanji nemški propagandi na Slovenskem. Priznala je lastniško pravico naši državi oziroma našim društvom glede zgradb „Südmärkte“, „Alpenvereine“ in sličnih germanizatoričnih ustanov.

Bivši „Deutsches Haus“ je bila kula germanizacije za vso celjsko okolico. Cuditi se moramo predrznosti naših celjskih Nemcev. Najprej so hoteli na tilhotapski način postati lastniki te hiše, ko so bili zasačeni, so se branili pred sodnijo, a slednja jih je v vseh treh instancah zavrnila. Potem se je spravil bivši posl. Schauer v Beograd, čakal ugodno priliko, ko postane dr. Korošec minister, da mu slednji ovrže pravomočno sodbo. Kmalu bi mu uspelo, da niso to zabranili narodno zavedni uradniki. Klično hočejo imeti ti Nemci več pravic kakor drugi naši državljani. Obračajo se za pomoč na Avstrijo. A uspelo jim ne bo!

Prepir za mandate v klerikalni stranki

All storija o obračunem z Terseglavu in o prevaranih komunistih.

Ko je dr. Korošec prevzel ljubljansko kandidaturu so mu klerikalci postavili za namestnika G. Terseglava, ki je na glasu, da je v socialnem oziru zelo radikalnih nazorov. In res so klerikalci med delavstvom največ agitirali z imenom G. Terseglava, češ dogovorjeno je, da Korošec v slučaju izvolitve odstopi in da Terseglav, ki je itak „boljševik“ prevzame zastopstvo proletarskih interesov. Sam G. Terseglav je dobil pismeno zagotovilo, da mu G. Korošec odstopi mandat. Mnogim radikalnim elementom med delavstvom se je zdelo verjetnejše, da bo izvoljen Terseglav nego G. Makuc in zato so komunisti po večini metali svoje kroglice v klerikalno skatljio.

Po zmagi so klerikalci v Uniohu še slovensko proglasili, da bo dr. Korošec odstopil svoj mandat namestniku in da torej G. Terseglav postane poslanec. Toda že drugi dan se je pokazalo, da so bili računji G. Terseglava in njegovih komunističnih volilcev napravljeni brez krčmarja. G. Korošec in G. škof sta se postavila na stališče, da mora ljubljanski

mandat ostati v rokah dr. Korošca. Prišel je oster prepir, ki še traja. G. Terseglav je, kakor znano, poleg dr. Gosarja izrazil predstavnik mlajše struje v klerikalni stranki, ki stoji v oster nasprotju z vodilno mamonistično kliko. Ta klikka se sedaj boji, da bi se vpliv „gosarjevcev“ ne ojačal preveč in zato se protivi, da bi Terseglav postal poslanec. Izgleda da je odločitev že padla proti Terseglavu. Včerajšnji „Slovenec“ naznanja sicer v previdni pogojni toda razumljivi obliki, da bo dr. Korošec obdržal ljubljanski mandat za sebe.

Gosarjevci pretijo z represalijami ter se pripravljajo na secesijo. To so že večkrat storili, toda njihov boj se je vedno končal s kapitulacijo pred kapitalisti. Tako se bodo tudi tokrat bratci med seboj že „pogljihali“.

Edini, ki bodo plačali račun, so ljubljanski komunisti in levčarji, ki so bili od klerikalcev — kakor vedno! — tudi tokrat prav po cigansko obrnjeni ter so vršili le vlogo „štivilha“, za volilni uspeh voditelja črne reakcije G. Korošca.

Politične beležke

Radikalnim volilcem v Ljubljani. Mestni odbor NRS nas neproča za objavo sledeče zahvale radikalnim volilcem v Ljubljani: „Čast Vam in hvala, zavedni in disciplinirani radikali, ki ste s svojim glasovanjem za Narodni blok dokazali, da ste zvesti člani velike in zmogljive Narodne radikalne stranke, ki je skupno s Samostojno demokratsko stranko izvojevala zmago državne in narodne ideje. Naj Vas ne moti izdajstvo posameznikov, ki so zakrivali številčni poraz v Ljubljani. Obsodili so se sami. — Naprej na delo za državo in narod. — Mestni odbor NRS v Ljubljani, Mihael Presl, predsednik.“

Tigri ostanejo sebi zvesti. Tako slovensko občulnja načelnik SLS G. Korošec vsem prevaranim slovenskim volilcem, ki so tudi tokrat sedli klerikalcem na leđ. Objavil je namreč „zahvalo volilcem SLS-a v kateri slovensko povdarja, da bodo klerikalni poslanci trdno vztrajali na svoji dosednji poti — torej v frazi, brezdelju in političnem varanju cenjenih rojakov. V tem pravi dr. Korošec, da vidi boljše bodočnost slovenskega naroda! Klerikalna stranka je torej odločena nadaljevati svojo nesrečno in za naše ljudstvo pogubno politiko, tigri ostanejo sebi zvesti! Koroščevo zahvalo z dne 10. februarja 1925. pa je treba primerjati z ono iz l. 1923., da se vidi, kako znajo tudi tigri biti previdni. Kako visokodoneče in samozavestne so bile zahvalne fraze l. 1923. a kako skromne so besede leto! G. Korošec dobro ve, da prihajajo zanj hrički časi in to mu je vzelo veselje, pokvarilo takorekno čeli „spasa“. Toda mišček se je šele prišel in bo od dne do dne hujši. Zalostno je le, da od njega ne bo bolela glava le gospode tigre, temveč navno slovensko ljudstvo, ki je zopet enkrat neselilo prevarantom...“

Nišesar jim ni prav in na nikak način ne gredo izidi volitev v račun opozicijskim šefom. Ko je notranji minister v pondeljek objavil prve glavne številke, so opozicijski listi kritični: „Saj ne more vedeti, prezdolaj je šel! Pač pa je Ljuba Davidovič istočasno izvedel povsem svoje rezultate in je opozicijskim listom pripomogel do blemeže s posebnimi izdajkami. Izrazil je tudi sumnjo, da vlada z zavlačevanjem volilnih židov cnekaaj namerava“. Tako se sedaj pleče že tri dni. Na eni strani opozicijski tisk ugotavlja, da vladni podatki ne morejo biti točni, ker vlada še ne more imeti vsega materiala v rokah, na drugi stran pa vpije, zakaj notranje ministrstvo ne objavi caventivnih rezultatov, ko je vendar že skrajni čas! Posebno originalen je v tem švigavanju včerajšnji „Slovenec“. V prvem poročilu ugotavlja, da ima opozicija bolj ločne ugotovitve kakor vlada in da je hladna številka 162 le igra z volilnimi rezultati. V drugem poročilu pa kopira zaplenjene Pižonove „Novosti“ in se čuti „svesečnosti“ notranjega ministra, ki se drzne o volilnih rezultatih izražati bolj točno kakor — G. Ljuba Davidovič. Vidi se, da umik opozicije postaja vedno usodnejši in njen maček vedno hujši, da ga tudi kisle kumre s poročili o nasilju, terorju in neverjetnih stvareh — kakor točno pravi „Slovenec“ — ne bodo izkurirale.

Opravki demokratskega kluba. „Slovenec“ poroča, da je Davidovičev klub že dobil več brzojavnih poročil o nasilju, terorju in neverjetnih stvareh, ki so se vršile v posameznih pokrajinah. Demokratski klub bo naravno odslej imel preko glave opravka, da prouči vse te „neverjetne“ stvari. Klerikalni gospodje so v tem oziru mnogo bolj praktični. Oni pobirajo nasilja in neverjetne stvari iz vseh pokrajin, iz domačega revirja pa se šele pripravljajo svojim zaupnikom, naj zberejo kakršnekoli podatke, da tudi Slovenija ne bo zaostajala v nasiljih in neverjetnostih. Dožim si torej demokratski klub beli glavo s prispevajajočimi brzojavkami, počivajo naši tigri mirno na lavrikah, prežekujejo tuja nasilja in čakajo, da jim tudi za Slovenijo fantazija pričara slike „neverjetnega nasilja“... Samo da ima njihova fantazija sedaj po volitvah precej polomljena krila...“

Obsoda disidentov in dezertarjev. Zagrebška „Riječ“ piše po dobljeni bitki vrlo umesten članek, v katerem na osnovi podrobnih podatkov dokazuje lepe uspehe složnega nastopa NB, a istočasno žigosa zgarstvo poudinid disidentov in dezertarjev s fronte Narodnega bloka, ki se v veliki meri zmanjšali triumf nacionalne ideje. Ne uvažujoc že

lostnega kvaražugona Ravniharja, ki je pomagal dr. Korošcu počrniti Ljubljano, navaja „Riječ“ klavrne oddvojene nastope poudinid radikalnih disidentov, ki so osebito v Bosni z lastno propastjo le nasprotnikom pripomogli do uspehov. V prečasnih krajih so sramotno pr padli vsil disidenti Narodnega bloka: dr. Peleč, dr. Grba, dr. Kostić, Lazarevič, dr. Ravnik, dr. Ravnihar itd. so doživeli sramoten poraz, ki je v prid edino radičevcem islamskemu bigotizmu in črnemu klerikalizmu. Zato je večja sramota biti jugoslovenski dezertar, nego odkrit separatist. Kak radičevski seljaški kandidat je vsaj zavročan v svojo republikansko idejo, dočim so Grba, Ravniharji in Ravniki goli mandatolovci, ki rušijo narodno — nasprotno slovo v škodo jugoslovenske ideje in za lastno propast. To je hedno in gadno! A zmaga Narodnega bloka naj bo dober nauk vsem in vsakomur, da edino slova jači, nesloga tlačiti

Dr. Spaho pripoveduje volilne komedije po vzoru svojega davnega prednika hoče Nasradina. Dopisniku „Jutarnjega lista“ je natvezil, da je v Obru (visokoi okroji) zmanjšalo gumiastih kroglice, pa so jih enostavno začeli svajlati iz papirja. V Visokem pa, pripoveduje Nasradin Spaho, je arezki glavar premeštal volilce pred pravoslavno cerkev in dal zvoniti, misleč, da muslimani ne bodo prišli blizu, dokler bo zvonilo. Ko pa so vendar prišli na volišče, sta padli dve bombi. Na drugo volišče so pa pridili četniki. In čeprav je bil eden musliman ubit, dva pa težko ranjena, se je glasovanje vendar nemoteno nadaljevalo... Neverjetna hladnokrvnost, ki je pa ni toliko pripisati muslimanskim volilcem kakor samemu dr. Spahu, ki se ne ženira servirati javnosti takšne smešne kolobojce.

Et tu, mi fili! Novosadski „Deutsches Volkshblatt“ vestno beleži: „Z Maribora dosepeva razveseljiva vest, da je nosilec nemške liste Franc Schauer prodrl s čemer se številno nemških mandatov poveča na 6. Skratka, vsa poročila iz pričujoče, da je opozicija dosegla znatno več mandatov, kakor se je prvotno dozdevalo!... Skratka, če se vsa opozicija da tako včeti za nos, kakor jo je novosadski hudournje potegnili s Schauerjevim mandatom, potem ni čuda, da je opozicija dosegla tako „svetlino“ v parlamentu.“

Po svetu

Nečrt za ustanovitev fašistovske internacionalne. Na dnevnem redu velikega fašistovskega sveta, ki se je sestel v nedeljo v Rimu, je med drugimi važnimi vprašanji glede reorganizacije stranke tudi razmotrivanje o možnosti mednarodnega sporazuma med fašistovskimi in podobnimi gibanji. Pašvem, ki je dosedaj odklajal vse internacionalne ideje, se bavi torej sedaj sam z ustvaritvijo fašistovske internacionalne, v katero so baje že pripravljene stropiti konservativni katoliški krogi Francije.

Iz poljskega zunanjega proračuna. Na zadnji seji proračunskega odeska poljskega parlamenta je bilo med drugim sklenjeno, da se vnese naknadno v proračun zunanjega ministrstva 600.000 zlatih za ustanovitev poljskega poslanstva v Teheranu in nekaj poljskih konzulatov, med drugimi v Bratislavi. Za časopisno propagando je bilo dovoljenih 300.000 zlatih, za sedanja gospodarska pogačanja s Češkoslovaško in Nemčijo pa 150.000 zlatih.

Izpraznitev severnega Sahalina. V Moskvi računajo da bodo Japonci izpraznili severni del otoka Sahalina najkasneje začetkom maja. Japonska delegacija je že pričela s sovjetskimi odposlanci tozadevna pogajanja glede ureditve vprašanja s tehnične strani. Sovjetska vlada prične v kratkem tudi trgovinska pogajanja z Japonsko in namerava za enkrat ustanoviti dva do tri konzulate na Japonskem.

Uradniško vprašanje v Franciji. V francoski zbornici se je vršila v torek razprava o različnih proračunskih členih glede doklad za državne uradnike. Poslanec Chabrun je razčelal, da mora z vsaki najmanjša plača državnega uradnika 8.000 frankov. Dočim predlagata vlada in finančno ministrstvo le 5.000 frankov. Glavni poročevalec Viollet je pripomnil pri tej priliki, da pomeni to za državo izdatke v znesku 1.50 milijarde frankov.

Koncentracija grških čet ob turški meji. Turški listi poročajo, da se je grški blagovni promet na turški meji zadnje dni potrožil. Domneva se, da gre za koncentracijo grških čet v zapadni Traciji in Tesaliji. Turška vlada namerava zahtevati radi tega od Grčije pojasnila in primerne ukrepe.

Ločena presvetovanja glede medzaveznikih problemov. Angleška vlada je sklenila, da smatra medzavezniki dolgeve, okupacijo Koelna, vojsko kontrolno in garancijsko vprašanje kot popolnoma ločene probleme, o katerih je treba čisto posebej razpravljati.

Opozicija v senatu proti Coolidgeu. V ameriškem senatu se pojavila vedno močnejša, čitanje proti predsedniku Coolidgeu. Nova opozicija je naperjena posebno proti bivšemu ameriškemu veleposlaniku Warrenu, ki je bil imenovan od predsednika za generalnega državnega pravdnika. Močna opozicija vlada tudi proti imenovanju ameriškega veleposlanika v Londonu Kelloha za državnega tajnika za zunanje zadeve. Bivši veleposlanik v Londonu Harvey, ki je obenem šef dnevnika „Washington Post“, napoveduje velik časopisni boj proti Coolidgeu.

Naši kraji in ljudje

Italijanski razmah na Jadranu

Italijanski senator inženjer Salvatore Orlando je predložil kraljevski komisiji natančno izdelan načrt o definitivni ureditvi neobhodno potrebnih pomorskih zvez na Jadranu. Komisija je njegov načrt a priori odobrila in iz njega povzame ono del, ki se tiče italijanske plovbe na Jadranu in nam kaže, kako delujejo Italijani sistematično na to, da se potem plovbe njih upliv čim najbolj razširi tudi na vzhodni obali Jadranskega morja.

Za neobhodno potrebne parobrodne proge v Jadranskem morju bo dala vlada parobrodnim družbam letno podporo 22.853.497 lir za letni prevoz 711.833 morskimi milj.

Po kratkem pregledu važnosti raznih trgovskih tokov, ki so se po vojni razvili v Jadranskem morju in ki se tičejo prevoza blaga kakor tudi prevoza potnikov, je prišla kraljevska komisija do sledečih sklepov:

Kar se tiče Trsta, je ta vsled svoje zemljepisne lege, vsled racionalnosti in važnosti svojih železniških in pomorskih zvez in svoje trgovske delavnosti dosegla veliko važnost v evropski trgovini in se bo še bolj razvijala, ker Vzhodna Evropa in Daljni vstok, s katerima je v neprestani zvezi, vedno bolj napreduje. Tržaški izvoz in uvoz, ki se skoraj v enaki meri vrši po suhi in mokri poti, predstavlja v tem središču velik evropski tranzit, ki nudi varno podlago za nadaljnji razvoj njegove plovbe in predvsem za njegove interoceanske proge.

Komisija zahteva od italijanske vlade, da mora v Trstu podpirati vse iniciative in razviti velike prekoceanske proge v Indijo, Avstralijo, na Kitajsko in Japonsko, mnenja je pa, da se ne more ničesar naprej povedati o razmerju tržaške luke do beneške, ki je bila v prošlosti ključ trgovine v Levantu. Splošno je treba poudariti, da v Jadranskem morju, da bo v stanu izvažati nacionalne proizvode in z njimi propagirati italijansko trgovino in italijanski razmah na Balkanu, v Levantu in v zaledju Reke.

Komisija je prepričana, da je treba razen beneške luke tudi podpreti Jakin (Ancona), Bari in Brindisi, ki imajo takorekro izključno naroden značaj, kajti njih položaj je izredno težak in so nekako v stran potisnjeni vsled mogočnih trgovskih tokov iz jugoslovenskega in evropskega središča, ki se izlivajo v Trst in na Reko.

Kot neobhodno potrebne se smatrajo tudi male lokalne tržaške in istrske parobrodne proge, ki med drugim vežejo Benetke s Pulo in Reko. To so važne zveze med temi morskimi tržišči, kajti so direktne črte med Italijo, Madžarsko, Rumunijo in Jugoslavijo. Isto velja za transverzalne proge Benetke-Zadar-Split-dalmatinski otoki in Bari, ki veže te kraje z obema važnima italijanskima pristanišoma. Iz Benetk bo tudi odhajala neobhodno potrebna proga v Grčijo, na Rodos in v Smirno, ki bo vezala tudi Bari in Brindisi in bo velike važnosti.

Neobhodno potrebna je tudi dvakratna tedenska zveza Jakin-Pula-Opatija-Reka in tedenska Jakin-Mali Lošinj-Reka, ne samo za blago, temveč tudi za potnike.

Komisija predlaga tudi vpostavitve brzovozne direktne luksuzne proge med Reko in Jakinom z nočnim prevozom. Ta proga bi bila zelo ekonomična za Balkan ce predvsem za Romane in Madžare, pa tudi Jugoslovane, ki se hočejo podati iz Reke, skrajnega kota Balkana, v Jakin,

ki leži v centru Apeninskega polotoka in naprej v Rim ali v katerokoli drugo mesto v Italiji. Za to progo, ki bo gotovo aktivna, se bosta uporabljala dva nova parobroda v velikosti 2000 ton, opremljena bosta z vso razkošnostjo in moderno udobnostjo in tekla 14 vozlov. Zveza bo dnevna in bo upostavljena na ta način, da bodo imeli potniki takojšnje železniško zvezo z brzovlaki. Tudi za progo Zadar-Jakin se predlaga dnevna zveza. S to progo hoče komisija udeležiti, da se počutijo Italijani v Zadru res kot Italijani in živijo isto italijansko življenje kot ostala mesta. Komisija je mnenja, da bodo vse te proge pripomogle k dvigu laškega prestiža na vzhodnem obrežju Adrije.

Nadučitelj Ant. Porekar sedemdesetletnik

Kdo izmed učiteljstva, zlasti starejšega ga ne pozna? Pa tudi v drugih krogih je znan dobričina Porekar pod imenom «doktor Brn». Prijelo pa se ga je to ime radi znane haloške narodne pesmi «Halozze so goré, sv. Ana je čez nje... le ga 'brn itd., ki jo je naš slavljencev kaj rad prepeval in jo še sedaj ob vsaki priliki rad prepeva.

Rojen je bil Anton Porekar pred 70 leti pri Mali Nedelji blizu Lutomeru, kjer je bil njegov oče zdravnik-kirurg, kakršni so bili v prejšnjih časih zlasti po deželi namesto akademsko naobraženih zdravnikov nameščeni. Tudi naš Tone se je nameraval posvetiti temu stanu, toda pri prvi obdukciji mu je postalo slabo, zato je to misel opustil, pa si izvolil učiteljski poklic. Kot podučitelj je služboval v večjih krajih, nazadnje na okoliški šoli v Ptaju, kjer ga ima, o še sedaj kot agilnega delavca na prosvetnem polju v dobrem spominu. Leta 1888. je postal nadučitelj na osnovni šoli na Humu blizu Ormoža, kjer je služboval celih 36 let do lani, ko je stopil v pokoj.

Deloval pa Porekar ni samo v šoli med štirimi stenami, marveč njegov delokrog je segal daleč naokrog. Njegova zasluga je, da se je v njegovem okrožju marsikateri narodni zaspanec zdrnil ter stopil v vrsto onih, ki delajo za narodno stvar.

V družbi si je Porekar kot dober pevec (kadar je dobro razpoložen, poje še sedaj kot 70letnik visoki «h») in veseljak prve vrste na mah pridobil srca navzočih. Pri inteligenci kakor pri preprostem ljudstvu, povsod je enako priljubljen.

A Porekarjeva odločnost v narodnem oziru ni ugajala šolskim oblastvom stare Avstrije, zlasti pa se okrajni šolski nadzornik Ranner ni mogel sprizniti z mislijo, da bi smel i slovenski učitelj kazati v šoli in izven šole svoje narodno mišljenje.

Zato pa Porekarja tudi v Oračinu niso potrdili, ko ga je učiteljstvo ormoškega okraja sivočasno izvolilo kot svojega zastopnika v okrajni šolski svet ormoški. Moral se je umakniti...

Dasi je bilo nadučitelju A. Porekarju pred kratkim 70 let, vendar je na duhu in telesu še vedno čil in krepak, zato upamo in mu srčno želimo, da bi užival zasluženi pokoj še dolgo doigo vrsto let.

Učiteljska imenovanja v mariborski oblasti

Minister prosvete je imenoval:

V Jarenini za stalnega učitelja Dražja Črnka, učitelja v Metliki. Pri Sv. Marijeti ob Pesnici za stalnega učitelja Bogdana Krambergerja, učitelja pri Sv. Jakobu v Slov. goricah; pri Sladkem vrhu ob Muri za upravitelja Karla Jakopca, šolskega upravitelja pri Mariji Snezni; pri Sv. Lenartu v Slov. goricah za stalno učiteljico Gizelo Plšek Kukman, učiteljico pri Sv. Lenartu v Slov. goricah; pri Sv. Rupertu v Slov. goricah za stalnega učitelja Feliksa Gröglja, učitelja pri Sv. Duhu v Haložah; pri Sv. Trojici v Slov. goricah za stalnega upravitelja Franca Goleža, upravitelja v Vitanju; pri Devici Mariji v Brezju za stalno učiteljico Marijo Obravn; v Dobrovcih za stalno učiteljico Milico Štupar; v Selnu za šolskega upravitelja Viljoša Kotnika, učitelja pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, za stalno učiteljico Pavlo Marcarol, učiteljico v Selnici ob Dravi; pri Sv. Lovrencu na Pohorju za stalno učiteljico Ivano Rečnik, učiteljico pri Sv. Križu nad Mariborom; pri Sv. Marijeti na Dravskem polju za šolskega upravitelja Edvarda Kovačiča; v Črešnjevcu za stalno učiteljico Metko Iglar, učiteljico v Ločah pri Poljanah; v Poljčanah za st. učit. Berto Menhard, učit. v Gornji Radgoni ter Elizabeto Drassal, učiteljico pri Sv. Jerneju pri Ločah; na Sp. Poljskavi (Pravosko) za stalno učiteljico Marijo Planer-Versolatti, učiteljico v Črešnjevcu in Ano Canjkar, učiteljico na Sp. Poljskavi. V Slov. Bistrici za stalnega učitelja deške osnovne šole Zmagoslavca Kristana, učitelja v Zavodni in Josipa Križmana, učitelja v Slov. Bistrici; na Muti za stalno učiteljico Metko Brandstetter, učiteljico na Muti; v Vuzenici za stalno učiteljico Rožo Golob-Kogelnik; v Brezmem pri Dravi za šolskega upravitelja Draža Kogelnik, učitelja v Brezmem pri Dravi; v Slovenjgradcu za stalno učiteljico Antonijo Vavpot, učiteljico pri Sv. Florijanu pri Dolcu in Alojzijo Tomič-Arnejčič, učiteljico v Slovenjgradcu; v St. Pju pri Velenju za šolskega upravitelja Stana Gradšnika, učitelja v Smartnem pri Paki; v Skalaskih Cirkovcih za šolskega upravitelja Otona Fetič Frankheima, učitelja v Kočevju; v Sošanju za stalnega učitelja Josipa Špenka in Franca Kurnika, oba učitelja v Sošanju. Cilko Trobej, učiteljico v Sošanju in Zofijo Okorn, učiteljico v Središču pri Dravi; v Smartnem pri Paki za stalno učiteljico Maro PIANO; v Velenju za stalnega učitelja Franca Mlinška, učitelja v Gornji Ponkvi, Ernestino Vavpot, učiteljico v Velenju in Ivo Pakovec, učiteljico istotam; v Konjicah za stalnega učitelja deške osnovne šole Franca Šego, in za stalno učiteljico deklisne osnovne šole Vido Rudolf, oba že v Konjicah; v Ločah za stalnega učitelja Anžejja Pirjeveca, učitelja v Remšniku; v Spitaliču za stalno učiteljico Amalijo Podgoršek; v Vitanju za stalnega učitelja Franca Korbarja; pri Kvačevju za stalno učiteljico Leopoldino Poškar-Orač, učiteljico v Ljubnem; v Mozirju za stalnega učitelja Franca Vajda; v Celju za stalnega učitelja deške osnovne šole Stanka Gradšnika; Franjo Roša, učitelja pri Sv. Pavlu in za stalno učiteljico deklisne osnovne šole Ljudmilo Šepc, učiteljico v Petrovcih; v Celju - okolica za stalnega učitelja Antona Zdoška, učitelja v Štorah in Janka Požarčnika, učitelja tam; v Vojniku za stalnega učitelja Franca Burdiana, in za stalno učiteljico

Marico Kvac, učiteljico tam; v Zalcu za stalnega učitelja Maksa Pivca ter Olgo Knapič, oba učitelja v Marenbergu; v St. Juriju pri Taboru za stalno učiteljico Julijano Virant; v Orli vasi za šolskega upravitelja Josipa Jarha, šolskega upravitelja pri Sv. Roku na Sotli; v Šmarju pri Jejsah za stalno učiteljico Zinko Lovrec in La oslava Smeha; v Ponkvi za stalnega učitelja Ljudevita Komara; pri Sv. Juriju pod Donatom za šolskega upravitelja Antona Stefančiča, učitelja v Rogatecu; pri Sv. Križu pri Rogasški Slatini za stalno učiteljico Danico Glinšek; v Rogatecu za stalnega učitelja Srečka Sekirnika; v Kozjem za stalno učiteljico Slavo Ravter, učiteljico tam; v Hajdini za stalnega učitelja Franca Martinea, šolskega upravitelja v St. Janžu na Drav. polju; v Polensaku za šolskega upravitelja Vekoslava Keglja, učitelja pri Sv. Marku; v Ptaju - okolica za stalno učiteljico deklisne osnovne šole Julko Kanceler-Hočevar; v Cezanjevih za stalno učiteljico Marijo Čulk; na Orenu za stalno učiteljico Minko Sever; v Sv. Križu pri Ljutomeru za stalno učiteljico Antonijo Vero Kutin; v Ljutomeru za stalnega učitelja deške osnovne šole Franca Ljubeja in za stalno učiteljico deklisne osnovne šole Franjo Ljubej-Sever; pri Mali Nedelji za stalno učiteljico Marico Čeh-Staneer; v Verževu za šolskega upravitelja Franca Korzara, učitelja v Tišini; pri Sv. Duhu na Stari gori za šolskega upravitelja Mrtjvo Vunderla, učitelja v Ljutomeru; v Sv. Petru pri Radgoni Nađo Mihalič; v Ščavnici za stalno učiteljico Marijo Likar; v Negovi za stalno učiteljico Marico Pertl; v Bakovecih za šolskega upravitelja Mlana Deškovič in Marijo Deškovič-Oster; v Gornjih Slavečih za stalno učiteljico evang. osnovne šole Gizelo Požbič-Maje; v Krogu za šolskega upravitelja Cirila Hočevar in Marico Hočevar-Draksler, oba uč. tam. V Kuzdoblanskih za stalnega učitelja Franca Horvata; v Murski Soboti za stalno učiteljico Amalijo Spanger-Osterc; v Pertoči za šolskega upravitelja Janka Droha, učitelja v Sostromu in Hortenzijo Drožvugo, učiteljico v Vel. Poljani; v Pučoncih za šolskega upravitelja evang. osnovne šole Josipa Titana; v Salovecih za šolskega upravitelja Rudolfa Stevančeca, učitelja v Moščanih in za šolskega upravitelja evang. šole Aladora Makaria, učitelja tam; v Čentibi za šolskega upravitelja Josipa Kolariča; v Lipovecih za stalno učiteljico Frančiško Gumilar-Marcarol; v Vel. Poljani za stalno učiteljico Franjo Schneider, učiteljico v Stari cesti.

Napredovali so v mariborski oblasti sledeči učitelji in učiteljice: v I. grupo II. kategorije: Karolina Hinterlechner, učiteljica v Poljčanah, Alojzja Burnik, učiteljica v Mariboru, Josip Poberaj, učitelj v Smartnem pri Dretl, Irma Svetlin, učiteljica na Brezju pri Ptaju, Josip Valenčič, učitelj v Celju, Anton Kovačev, učitelj v Gornji Radgoni. V II. grupo II. kategorije: Drago Rustija, učitelj v Pod Velko Božidar Gelman, učitelj v Tepanjskih, Ota Kovačič-Jurk, učiteljica v Koprivnici, Elizabeta Jakopca-Ličen, učiteljica pri Sv. Ruperta, Fran Čuček, učitelj pri Sv. Martinu pri Vurbergu, Amalija Ločičnik, učiteljica v Slov. Bistrici, Franja Levstik, učiteljica v Celju, Martin Vrečko, učitelj v Sošanju, Josip Velnar, učitelj v Sv. Lenartu, Marija Straus, učiteljica v Murski Soboti, Julija Kontler, učiteljica v Vidoneh, Ursula Flor, učiteljica v Dravogradu, Alojz Vreček, učitelj v Mežici, Aleksander Komiva, učitelj v Ščavnici, Ida Pečnik, učiteljica v Prevaljah in Avgusta Faigelj, učiteljica v Mariboru.

Dopisi

JEFENICE. Jutri bo padla vlada in vsi, ki lepote lepke demokratske stranke, boste zaprti, tako je grozil kaplan dan pred volitvami. Okrog 100 glasov boste komaj dobili, tako so nas prepričevali klerikalne buče A danes so že trije dnevi po volitvah, pa še vedno niso prišli žandariji po nas, pri volitvah pa smo dobili 331 glasov proti 117 leta 1923. Pa bi jih dobili še več, da nam ni

reklamacijska komisija zapravlja nekaj glasov. Naša moč prodira in pri prihodnjih volitvah stopimo že v ospredje. Obžalujemo pa zaslepljeno delavstvo, da jo metalo kroglice v klerikalno škrinjico, od katere nima ničesar pričakovati. Kdo drugi pa naj pomaga delavstvu kot ravno dr. Zerjav. Te nehalnosti človek kar ne more razumeti. Vsa čast pa zavodnim železničarjem, ki so z malimi izjemami pokazali svojo pravo orientacijo, ki bo tudi njim v korist. O narodnih socialistih, o teh kvaražugonih, pa je najbolje, da sploh molčimo. Ti škodljivci napredne ideje nas bodo prisilili, da pošteno obračunamo z njimi.

RIBNICA. Podružnica Jugoslovenske Matice ima dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v VI. razredu na dekliški osnovni šoli redni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

SMARTNO PRI LITILJ. Šmartinski fantje in moške so oddali pri volitvah 57 kroglic v drugo škrinjico in pokazali s tem, da je šmartinska vas bila in tudi ostane napredna. Cast vam, ki so držali besedo in prišli na volišče ljub najhujšemu pritisku v cerkvi. Nismo klonili in tudi nikdar ne bomo klonili pred onimi, ki so sanjali, da nas ni v Smartnem. Čeprav so nam plačani agenti potrgali vse letake, smo kljub temu napredovali, klerikalci pa nazadovali. Veselo razpoloženje je zavladalo po volitvah na trgu in pesem šmartinskih fantov se je razlegala po vasi. V pondeljek, ko so zvedeli, da je bil Korošec po zaslugi izdajstva izvoljen v Ljubljani, so klerikalci takoj razobesili zastavo toda njihov veselje je bilo jako kratko. Izvolitev dr. Zerjava in dr. Pivka ter vest o zmagi Narodnega bloka v državi, je naše črne moke tako prestrašila, da so takoj umaknili svoje zastave in se poskrili. G. dekan in kaplan bosta pa za svoje pridige dobila še posebno koprive.

ZAGORJE OB SAVI. Maškerada Sokola, ki se vrši v soboto dne 14. t. m. ob 19. uri obeta biti nad vse zanimiva. Vabimo vse naše sestre in brate kakor tudi od bratskih sosednjih društev, da se naše prireditve v velikem številu udeležijo. Preskrbljeno bo z vsem — kar bo duša poželela. Sviral pa bo neumorno pomozhen sekstet tukajšnjega Glasbene društva. Čisti dobiček je namenjen za sanacijo prizidka k Sokolskemu domu, ki ga je društvo dogradilo v preteklem letu.

POLZELA. Dramatični odsek sokolskega društva je uprizoril preteklo nedeljo veseljoigro «Poslednji mož». Igralca je po svoji vsebini kakor malokater druga prikladna za podočeljske odre, ter vsebuje vse polno lepih šaljevih nastopov in mičnih prizorov, kar daje igralcem življenje, poslušalcem pa obilo zabave in smeha. Igralci so vsi brez izjeme rešili svoje vloge prav dobro ter želi obilo priznanja in pohvale. Na splošno željo se igra ponovi v nedeljo dne 15. t. m., na kar že sedaj opozarjamo ljubitelje lepe zabave. Začetek ob 3. uri popoldne.

GUSTANJ. Ves napor Nemcev, posebno kandidata Ernesta Osiandra, ki je uporabljal za agitatorja svojega sina, avstrijskega drž. na, ni rešil nemštva v Mežiški dolini. Kaj bi napravila Avstrija v takim slučaju? Iznajla bi predrzneža in ponižni «Balkanci» pa ga še držimo. Opozarjamo pa merodajno oblast, naj čimprej spravi tega fantalina preko meje, sicer izvzrimo to mi sami pri prvi priliki, ampak drugače kakor si želita mladi in stari Osiander. Nemščurji so na dan volitev hoteli pokazati svojo moč in so se zbirali pri renegradu Rudolfu Brundula, ki je peljal «elcben Reben» na volišče. T. gov. o. V. gov. o. Brundula seveda ni manjka, gostilničar Milovnjak je mislil, da bo konec sveta, če ni nje ne bo zraven in svoje nemščinstvo je moral pokazati tudi mesar Schmutzer. Da ni manjka Maksa Brundula, nam ni treba še posebej omeniti. Imenovane priporočamo vsem Jugoslovenom, ki obiskujejo naš Guštanj, posebno pa še domaćinom in članom tukršnjih narodnih društev.

ELITNI KINO MATICA

Program za danes in jutri

Ciganska princesa
Prekrasna drama iz ciganskega življa. V glavni vlogi najlepša žena Italije: **I. Almirante Manzini**
Krasni naravni posnetki.
Pod vodstvom g. prof. Feršnika so svirajo odlomki iz oper: Trubadur, Mignon, Cigan baron, Grafca Marica itd.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.
Četrtek, 12.: Zaprt.
Petek, 13.: «Rosmersholm». Premijera. P. Sobota, 14.: «Stričkove sanje». C. Nedelja, 15.: ob 15.: «Pepeluh». Mladinska predstava. Izv. Ob 18.: «Rosmersholm». Izv.

Ljubljanska opera.
Četrtek, 12.: «Traviata». B. Petek, 13.: Zaprt.
Sobota, 14.: «Don Juan». A. Nedelja, 15.: ob 15.: «Smrtina tarantela» in karakteristični ples. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv.

Mariborsko gledališče.
Četrtek, 12.: «Mignon». A. Petek, 13.: «Pri čaju». E. (Kuponi.)

«Traviata» z gostom A. Darianom. Nocoj se poje v ljubljanski operi za red B. Verdijeva «Traviata» s tenoristom Ado Darianom kot Alfredo. Ostale vloge so v običajni zasedbi. Opero dirigira kapelnik Neffat.

«Rosmersholm». Opozarjamo na premijero, ki bo v ljubljanski drami v petek 13. t. m. ob 8. uri zvečer. Uprizori se prvič na slovenskem odru Ibsenova štiridejanska drama «Rosmersholm».

Mariborska opera je prešla zopet v praznične dneve. V soboto smo imeli premijero Thomasove «Mignon», ki je doživela ob polni hiši krasen uspeh. Nosilka glavne vloge, ga. Mitrovičeva je žela s svojo Mignon tako v igalskem kot pevskem oziru navdušene ovacije. Enako častno ji je stala ob strani gđ. Vladimirova. Zelo dobri so bili tudi nosilci ostalih vlog. Tenorist Petrovski napreduje. Krono uspehov pa nosi dirigent in režiser, operni ravatelj Andro Mitrovčič, ki je moral ponovno na oder in je prejel zasluženi lavorjev venec s trobojnico. Gledališče je bilo tudi v nedeljo pri repriži razprodano. — V torek zvečer je gostoval v «Trubadurju» zagrebški baritonist Hrčič, ki je pel gorla Luno. Njegova dovršena igra in še bolj petje je publiko tako navdušilo, da je morda še malo kdo žel v našem gledališču tolik aplavz kot on. Po gostovanju Hudožest-

venikov in teh opernih predstavah se torej mariborska publika ne more pritoževati, da bi ji naše gledališče ne nudilo dovolj celo velemestne kulture in viška duševne hrane, kar z zadoščenjem beležimo.

Slovenec — pianist Ciril Lišar nastopi zopet na našem koncertnem odru kot član Tkalčičevega komornega tria v pondeljek 16. t. m. ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani. Brez dvoma je Ciril Lišar eden najodličnejših slovenskih pianistov, kojega sloves sega tudi preko mej naše domovine. V Tkalčičevem triu igra klavirski part in je tudi stalni spremljevalec čelista Tkalčiča na njegovih umetniških turnejah. Trio igra v Ljubljani Saint-Saensove, Beethovneve in Dvořakove skladbe. Vstopnice v Matični knjižarni. 339

G. Rijavec na beograjski operi. Gospod Josip Rijavec je v torek zvečer gostoval na beograjskem opernem odru, in sicer je pel tenorsko partijo v Offenbachovih «Hoffmannovih pripovedkah».

Prva predvojna predstava Predičeve «Golgote» v Beogradu. V torek 10. t. m. se je vrnila v beograjskem gledališču prva predstava Predičeve «Golgote», ki je doživela na srbskem odru že pred vojno časten uspeh 15. predst. V glavnih vlogah so nastopili gđ. Pavlovič, Arsenovič,

Zlatkovič, Bogič, Dragotinovič, Solirovič in tako dalje Režiral je G. Ginič.

Noviteta na novosadskem odru. Na novosadskem dramskem odru uprizore v prihodnjih dneh Labichovo veseljoigro «Florentinski klobuk».

Našičeva «Sumljiva oseba» v Dubrovniku. Diletanški igralski krožek v Dubrovniku nastopi prihodnje dni v Bondivjevem gledališču z Nušičevo satirčno komedijo «Sumljiva oseba». Režiral bo g. A. Turina.

Milčinskega «Mogočni prstan» v Sarajevu. V sarajevskem gledališču igrajo sedaj Milčinskega mladinsko igro «Mogočni prstan». Kritika je z delom jako zadovoljna, očeta mu sicer gotove pomanjkljivosti, katere pa je spretna režija dobro zakrila. Igralo se je poljudno in t. obisk gledališča je bil prav zadovoljiv.

Balzacov «Mercedet» v Osijeku. Oslješko Narodno gledališče pripravlja novo premijero: Balzacovo komedijo iz trgovske življenja «Mercedet», v kateri bo igral naslovno vlog. Aca Gavrilović.

Drama češkega pisatelja na Dunaju. Nemško ljudsko gledališče na Dunaju pripravlja premijero Čapkove drame «Iz življenja žuželk». To bo prva predstava tega dela na Dunaju.

Dve premijeri v dunajski državni operi. Dne 14. t. m. uprizori dunajska

državna opera prvič Kienzlovo alegorično pantomimo «Sanctissimum», v kateri bo kreiral glavno vlogo Oton Tressler, član Burgtheatra. Po Kienzlovi pantomimi se bo pela opera «Madinona podobas», katero je zložil Marko Frank.

Dve novi deli pisatelja Sem Benellija. Italijanski pisatelj Sem Benelli je pravkar dovršil moderno veseljoigro «Niz biserov» in tragično pesnitev «Ljubezenska tragedija». Slednja stvar pride v najkrajšem času na oder. Igrali jo bosta gledališki družbi Talli in Almirante.

«Glasba severnih narodov», pod tem naslovom se vrši v. muzikalno predavanje, ki je namenjeno mladini ljubljanskih šolskih zavodov in se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. ob 11. uri dop. v dvorani Filharmonične družbe pod vodstvom prof. Jeraja. Uvodno besedo o glasbi severnih narodov govori dvorni svetnik dr. Josip Mantuani, nato pa igra orkester razno orkestralne skladbe, med njimi tudi silno lepo in zanimivo Griegovo suito za godalni orkester v starem slogu. Godalni orkester šteje 27 članov ter je sestavljen iz članov opernega orkestra, orkestralnega društva Glasbene Matice in iz gojencev konservatorija. Starše prosimo, da opozore svojo mladino na to izredno zanimivo predavanje.

Domace vesti

Iskrena zahvala

Na našo prošnju, da nam sporoče izlase volitev v svojih občinah, se je odzvalo z brzovjavnimi poročili več sto naših prijateljev. Zato smo kljub temu, da je bil telefonski promet ustavljen, že v prvi ponedeljski izdaji lahko prinesli pregledno sliko o izidu volitev in iz ogromne večine kranjskih občin tudi podrobne rezultate. Iskrena hvala njim vsem! Porabili bomo prvo priliko, da se jim za naklonjenost in uslogo oddolžimo.

Uredništvo «Jutra».

* **Kmetijske ministarstvo želi poslati za časa velikih počitnic od 1. julija do 1. oktobra večje število slušateljev visokih šol za kmetijstvo v Zagrebu in Beogradu v praksi na vzorna država ter privatna posestva po celi državi. Kmetijske šole v Sloveniji so dobile nalogo, da zberejo imena vseh dobrih posestnikov, ki bi bili pripravljene, da sprejmejo dijake na prakso. V poštev prihajajo le dobro oskrbovana ter upravljena večja in dobra posestva. Dijakom bi morali posestniki dati zastoj in stanovanje, zato bi jih na lahko porabili pri delu. Direkcija srednje kmetijske šole v Mariboru prosi vse posestnike, da se odzovejo ter sprejmejo vsaj enega dijaka-visokošola. V ta namen naj pošljejo svoje točne naslove ter morebitne posebne zahteve, oziroma pogoje za sprejem na direkcijsko srednje kmet. šole v Mariboru do konca meseca aprila tega leta.**

* **Novo obrtno šole v Dalmaciji.** Ministrstvo za trgovino in industrijo namerava otvoriti letos v Dalmaciji več splošno-obrtnih in obrtno-trgovskih šol. Nove šole bodo v prvi vrsti Split, Kotor, Dubrovnik, Selec in še nekatera druga dalmatinska mesta.

* **Smrtna kosa.** V Ljubljani je preminula gospa Marija Repič, roj. Bizovičar, posestnica v Kolesijski ulici št. 18, mati sodarskega mojstra G. Repiča in tašča gospora dr. Štehta. Pogreb se vrši danes ob 4. popoldne. — V Novem mestu je umrl vrvar in posestnik g. Josip Avsee v 57. letu svoje starosti. Pokojnik je bil splošno priljubljen. Blag jima spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Uvedba selske dostave pri pomožni pošti Bukovci.** S 16. februarjem se uvede pri pomožni pošti Bukovci (nadzorna pošta Ptuj) dnevna selska dostava razen nedelj za vasi Bukovci, Stojnci in Vapočiče. Pomožna pošta Stojnci (nadzorna pošta Ptuj) se hkrati zapre.

* **Rezervni častniki in nošnja orožja.** S pristojne strani se poroča, da veljajo v smislu pravilnika notranjega ministarstva prepisi zakona o nošnji orožja tudi za rezervne oficirje. Nekateri so namreč mislili, da rezervnim častnikom ni treba zaprositi za orožni list in plačati predpisanih pristojbin. Odlok notranjega ministarstva pa izpričuje, da ta domneva ne velja.

* **Trgovci in obrtniki ne pozabite!** da se je v Jelatinovi tiskarni «Merkur» tiskala najostudnejša propaganda proti kandidatu g. Ivanu Mohoriču. Ne pozabite, kdo je eden največjih krivcev, da bo sedaj z negativno tigrovske politiko zastopal vaše interese dr. Korošec, mesto gosposarskega strokovnjaka. Ne pozabite, s katero pomočjo je bila Ljubljana na milost in nemilost izročena politiki, ki pomeni pogubo za gospodarstvo Slovenije!

* **Pomlad se bliža.** Topli solnčni dnevi so zopet privabili po njivah in travnikih ter po hribih ljubke pomladanske svetlice na dan. Gdč. Olga Langerjeva, učiteljica v Kalobju pri Sv. Juriju ob J. ž. nam je poslala šopek krasnih mačle, ki jih je nabrala na visokem hribu v tamkajšnji okolici, dijakinja Stanka Požek iz Metlike pa nas je presenetila z lepimi zvončki, ki jih je nabrala pred proštisko škarpjo.

* **Kakšno bo letošnje poletje?** Topli zimi sledi navadno hladno poletje. Znani meteorolog profesor Hennig v Berlinu objavlja naslednjo prognozo: Četudi se pripete izjeme, je vendar smatran za pravilo, da topli zimi in prezgodnji pomladi sledi vlažno in deževno poletje. Najmanj snega je bilo pozimi 1733-1734, in 1881-1882. V obeh slučajih je sledilo deževno poletje.

* **Nov uspešen način zdravljenja malarije.** Na seji srbskega zdravniškega društva v Beogradu je zdravnik dr. Ranko Kovenjič poročal o novem uspešnem načinu zdravljenja malarije. Zdravljenje se vrši s solno kislino, ki se daje pacijentu trikrat na dan v količini od 5 do 10 gramov. Zdravniku se je posrečilo, da je v 12 do 14 dneh popolnoma ozdravil bolnike z navadno malarijo, a za tropsko malarijo je treba daljšega zdravljenja. Pri tej priliki moramo še omeniti, da je tudi Mariborčan dr. Reiner našel uspešno sredstvo proti malariji, ki pa je zaenkrat še nepoznano.

* **Prepacanda za naš Jadrán.** Preteklo nedeljo se je vršilo v Pragi zanimivo predavanje o lepotah našega Primorja s filmskimi slikami. V zelo dolgem filmu je bil predložen občinstvu Sušak z okolico, Crikvenica, otok Krk in več letovišč na Jadránu. Udeležba pri predavanju je bila ogromna.

* **«Naše more».** V Beogradu prične v kratkem izhajati časopis «Naše more», ki ga ustanovi beograjska akademična omladina, članjena pri «Jadranski Straži». Uredniki lista so Milan Lazarevič, Aleksander Marinković in Radivoje Vorkavič.

* **Za našo vojno mornarico.** Ministrski svet je odobril kredit v znesku 11 milij. dinarjev za popravila našega vojnega brodomstva.

* **Pokrajinska zadruga fotografov na Slovenijo v Ljubljani naznanja,** da se vrši X. redni občni zbor v torek 17. tega meseca ob pol 15. v salonu hotela Lloyd na sv. Petra cesti z običajnim dnevnim redom. Če sklicani občni zbor ob pol 15. ne bo sklepljen, se isti vrši pol ure pozneje, ne oziroma se na število navzočih. — Načelstvo.

* **Opozarjamo na veliko maskerado** Sokolskega društva v Zagorju ob Savi v soboto 14. t. m. v Sokolskem domu. 337

* **Tragična smrt invalida.** V beograjski bolnišnici je izvršil te dni stari invalid Marko Valovič tragičen samomor. Od leta 1912, ko je izbruhnila balkanska vojna, pa do konca svetovne vojne je bil neprestano na bojiščih in mnogo trpel. V vojni je izgubil vse svoje in bil sam ponovno ranjen. Duševno popolnoma strl je končno zblaznil in so ga pred kratkim oddali v splošno bolnico v Beogradu. Ko je prišla predčerašnjim bolničarka v njegovo sobo, ga je našla pod posteljo v mlaki krvi. Prezrel si je z briviljo vrat. Izdihnil je, še predno je prišla zdravniška pomoč.

* **Nesreča pri delu.** Pišejo nam: Pri podiranju hrastov v Jelovem je ponorečel cestni načelnik Josip Ravnikar iz Radeč. Velik blod mu je strl obe nogi. Ponorečena so prepeljali v splošno bolnico v Ljubljano.

* **Samomor radi stanovanjske odpovedi.** Včeraj se je v svojem stanovanju v Zagrebu zastrupil višji inšpektor državnih železnic Peter Stajčič. Vzrok samomora je baje odpoved stanovanja.

14. februarja 1925. Narodni dom. Reduta S. K. Primorja.

Vstop le proti vabilu. 783/a

VELIKI PUSTNI KORZO 306a
«Slavova» maskerada na pustno nedeljo 23. febr. 1925 v hotelu «Union».

iz Ljubliane

u— **Interesantni volitci.** Pod tem naslovom smo objavili, da sta v nedeljo podprla s svojimi glasovi klerikalce tudi profesorja Mašera in Novaka. Uvedli smo se, da je bila ta informacija povsem pogrješna in žal nam je, da smo storili obema gospodoma krivico.

u— **Državna borza dela v Ljubljani.** Od 25. do 31. januarja je bilo v državni borzi dela razpisanih 26 službenih mest. 159 oseb je iskalo dela, v 26 slučajih je borza posredovala z uspehom in 28 oseb je odpotovalo. Od 1. do 31. januarja je bilo skupaj razpisanih 164 prostih mest, 636 oseb je iskalo delo; v 119 slučajih je borza posredovala z uspehom in 80 oseb je odpotovalo.

u— **«Slovenec» in pobiranje smeti v Ljubljani.** «Slovenec» je otvoril volilno borbo za ljubljanski občinski svet s smetmi in čiki, ki jih požira njegov dopisnik v dopoldanskih urah, kadar jih nakladijo ljubljanski smetarji v svoje odprte vozove. Predmet za otvoritev občinskega volilnega boja si je «Slovenec» izbral najprimernejši. Ugotoviti pa je treba, da so takrat, ko je v ljubljanski občini vladala na magistratu napredna večina, pobirali v Ljubljani smeti z zaprtimi vozovi in da so se šele v času zveze delovnega ljudstva pod slavnim županovanjem dr. Periča pojavili na ljubljanskih cestah nedostaki pri pobiranju smeti z odprtimi vozovi, nad katerimi se sedaj «Slovenec» tako zgraža.

u— **Velik ples Sokola I., združen z maskerado,** ki se vrši v soboto dne 14. februarja v veliki dvorani Kazine, obeta biti radi lepe režije ena najlepših letošnjih plesnih prireditev. Sokol I. vabi članstvo in prijatelje Sokola, da posetijo njegov ples v obilnem številu ter se tako koncem predpusta domače ter nepriljubljene zabava. Za izbornu postrežbo preskrbljeno. Vstopnina 15 Din, z članstvom 10 Din, toda le v predprodaji. Predprodaja vstopnic pri br. Albinu Turku, Prešernova 48. — Odhor. 343

u— **Reduta S. K. Primorje.** V soboto dne 14. t. m. se vrši v gornjih prostorih Narodnega doma reduta, ki jo priredi S. K. Primorje. Uverjeni smo, da bo prireditev izpolnila vse nade, zlasti ker je to edina elitna maskerada v tej sezoni. Vstop le proti vabilu, gg. akademiki in klubovi člani z izkaznico. Event. reklamacije vabil naj se blagovoltijo nasloviti na g. Savo Sancin, Erjavčeva c. 24. 314

u— **S. K. «Hermes» priredi v soboto dne 14. t. m. v vseh prostorih hotela «Bellevue» v Šiški svoj III. veliki «Maskeradni ples»,** na katerem sodelujeta tudi svetovno znana komika «Pat in Pataton». Sodeluje orkester J. N. A. D. «Jadrana».

u— **Društvo «Soča» naznanja,** da odpade v soboto dne 14. t. m. predavanje radi redute S. K. Primorje.

u— **Zabavni večer priredi v soboto dne 14. t. m. «Zveza šoferjev Slovenije»** v salonu hotela Miklič, Kolodvorska ul. Začetek ob 20. uri. Vstop prost. 340

u— **Podoficirsko podporno društvo ljubljanske garnizije priredi v soboto dne 14. t. m. ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union «Podoficirski ples»**, K udeležbi se uljudno vabijo vsi upokojeni in rezervni oficirji, bivši dl. sl. podoficirji in njih gostje.

Kino Ideal

12., 13., 14., 15. februarja

„Sovražniki žensk“

Ruska družbena drama v 8. dejanjih. Film najreže razkošnosti letošnje sezone. Naravno posnetki iz Pariza, Nize, Monte Carlo in Riviere. Film največjih lepotic, bogastva, raskošja, drama vabaveželjega kneza Ljubimova in vojvodinje Alice, orgije ruskih kurtizan, tragedija v izralnici Monte Carlo, ruska revolucija in zbuhe, usavni vojni posnetki.

iz Maribora

a— **Kronika.** Mestni fizikat beleži za pretekli teden: škrlatinka 7, griža 1, dušijvi kašelj 9, šen 1. — Mariborska Orjuna ima v četrtke dne 20. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma letni občni zbor. — Mestni magistrat je odredil, da se vnaprej čistijo ulice ponoči.

a— **Šahovski match Celje v Mariboru.** V nedeljo dne 15. t. m. se vrši v Mariboru klubski match Celje v Mariboru.

u— **Državnim uradnikom sporočamo,** da se pri Tourist Office (Kreditna banka) dobe železniške karte na objave za polovično vožnjo. 341

a— **V dečjem domu se ni pojavil noben nov slučaj škrlatice.** Radi tega je mestni fizikat preklcal kontumac nad zavodom in deca zahaj rcdno v šolo.

a— **Posvetovalnica za matere,** ki je bila začasno vsled kontumaca poslopja uklinjena, prične prihodnji teden zopet redno poslovti.

a— **Otvoritev ambulatorija v Mariboru** ljubljanski okrožni urad za zavarovanje delavcev je otvoril za poslovalnico Maribor v svoji hiši v Mariboru, Siomškov trg 6, lastni ambulatorij. S tem se nudi članom udobnost, da se lahko na licu mesta, to je v uradu poslovalnice poslužujejo uradovih zdravnikov. Do 13. ure ordinirata dr. Karel Zakrajšek in dr. Teo bald Zirngast, od 13. do 17. ure pa dr. Matej Justin in dr. Ludovik Novak, slednji zlasti za kirurgijo.

a— **«Jutro» v Mariboru tem lepše napreduje,** čim bolj ga napadajo klerikalci in drugi nasprotniki. Samo s februarjem se je zvišalo število naročnikov pri mariborski podružnici zopet za 48, čeprav je bilo «Jutro» ravno v tem času predmet najbesnejših napadov in čeprav se je decela postavilo v službo velike narodne in državne ideje, kateri služi ter je pri tem umevno trpela strogo žurnalistična stran lista. Da so kljub temu ravno v tem času prirastli novi naročniki, je dokaz, da si pridobiva list vedno novih prijateljev ba s svojo politično doslednostjo in odkritostjo.

a— **Iz NSS je izstopil še pred volitvami** sod. svet. Serneck, ki se v stranki sicer ni politično mnogo udeistvoval, a se priznava za njenega pristaše, pač v nadi, da se bo stranka vendarle še dvignila. Ko pa je «Nova Pravda» s svojim surovim napadom na dr. Pivka pokazala, kako nízko so že padli današnji strankini voditelji, je uvidel, da je njegov vz zamam ter je pokazal stranki hrbet kakor toliko drugih pristašev, ki so si še ohranili idealizem in čut za politično poštenje. Ostala je le še četvorica Roglič - Jurčko - Dobrave - Pečovnik.

iz Primorja

* **Smrtna kosa.** V Lonjerju pri Trstu je umrl Jožef Kolarič. Pokopali so ga v začetku tekočega tedna.

* **V znamenju predpusta.** Antonu Bensl v Solkanu pri Gorici so neznan tatovi ukradli za predpustno pojedino enajst kokoši, dva petelina in dve gosi. Sturlici so ohranili neznan.

* **Canjarjevo «Pohujšanje v dolni šent florjanski»** bodo v nedeljo dne 15. februarja igrali v Čitalnici pri Sv. Jakobu v Trstu. V vlogi Petra nastopi g. Terčič.

* **Premeščenje.** Gorico zapusti v kratkem poveljni goriske divizije general Romli. Vlada mu bo poverila vodstvo enega izmed armadnih zborov.

* **Pritisak soisnega nadzornika na učitelstvo.** Goriski šolski nadzornik Rubbla je dostavil učiteljem v svoem okolišu poziv, s katerim poziva učitelje naj pristopijo k raznarodovalni italijanski organizaciji «Dante Alighieri». Kaj bi bilo če bi kdo pozval g. nadzornika, naj pristopi k Ciril-Metodovi družbi? Ali bi se mu to ne zdelo netaktno?

* **Neusmiljeno maščevanje prevarane žene.** Pri sv. Jakobu v Trstu se je te dni odigrala tragedija maščevanja prevarane zakonske žene. Lubosumna žena, mati dveh otrok, 38letna zasebnica Jordana Biecherjeva je napadla zapeljivko svojega moža, šiviljo Bice Collarigovo. Zagnala ji je v obraz stekleničico vitriolja, ki je nesrečno žensko popolnoma oslepil. Storiško je policija prijela. Sedaj se nahaja pod ključem.

Velika izbira najnovjših MODNIH LISTOV za pomlad in poletje 1925.
Je pravkar došla.
V zalogi jih ima knjigarna TISKOVNE ZADRUGE v Ljubljani, Prešernova ul. 54. (nasproti glavne pošte).

Novi duh ob meji

Maribor, začetkom februarja.

Čisto naravno je bilo po prevratu, da se zlasti v obmejnih občinah nismo mogli zanašati na zvestobo domačega prebivalstva, mod katerim je treba šele s smotrenim delom vzgojiti patriotičen duh. Ko je nastopil svoje odgovorno mesto vel. župana v Mariboru dr. Pirkmayer, je v svoji nastopni avdijenci pri kralju in notranjem ministru Maksimoviču iz svojega delovnega programa poudaril, da boče povestiti svojo posebno pažnjo obmejnim občinam, kjer naj bo prebivalstvo samo najzanesljivejši steber državnega misli, ne pa, da čuvamo državne meje predvsem z varnostnimi odredbami, orožniki in policijo. V ta namen je zaprosil kompetentne činitelje potrebne podpore, ko bo izvajal svoj program v dejanskih dobrotelnih ukrepih v prid obmejnega prebivalstva. Veliki župan dr. Pirkmayer je nošel pri najvišjih činiteljih v Beogradu popolno umevanje svojih blagotelnih metol državne uprave, ter je takoj po nastopu obiskal nekatera obmejne kraje, da se na licu mesta počuti o potrebah ljudstva, o čemur smo že poročali.

V Beogradu je izposloval dovoljenje, da najpotrebnejše občine tudi donavno podpre in so v preteklih dneh nekatera občine že prejela za svoje najnujnejše potrebe razne dotacije, in sicer: v Ljutomeskem okraju: Gornja Radzoga 2.000 Din, Drobčine 5000 Din, Apače 3000 Din, Kanjšče 1500 Din, Podgorje 800 Din, Št. Plj v Slov. goricah 2500 Din, Okraj Prevalje: Ojstrica 5000 Din (ta občina je tako rečna, da bi morala imeti sicer 1000 % dotacije), Tolsti vrh 1000, Pernice 2000, Sv. Primož nad Muto 2000, Dravograd 1000, Marenberg 2000 (prispevek za javno telefonsko govorilnico, Korvira 2000 Din, Konjski okraj: Loče 2000 in Zreče 2000 Din za telefonske postaje: Murska Sobota - Križevci 15.000, Pucenci 10.000, Vnča zemlja 10.000, Gornja Lendava 5000, Ponovec 5000 in Krollivnik 10.000 Din.

Malenkostni ljudje so seve tudi to velenotežno patriotično akcijo oveskali, češ, da hoče narodna vlada pridobiti podpore občine za volitve, čeprav smo svoečasno poročali, da je ta načrt veliki župan že ob svoem nastopu razvil pred kraljem in notranjim ministrom. Vsak iskren Jugosloven pa mora le pozdravljati ta novi duh patriotične vzgoje narodne vlade ob meji, ki ne obstoji pri samih obljubah in besedah.

Korist pr'stnega medu

Preden so poznali trsni in pesni sladkor, je bil med pri revežih in bogatih v velikih čiših. Saj je bil tedaj znan kot edino sladilo za jedi in pijače in vobče znano ljudsko zdravilo v najrazličnejših boleznih. Po iznajdbi sladkorja pa je med počasi izgubljal svojo veljavo v veliko šk. Jo ljudskega blagostanja.

Med, zlasti točenec (s strojem izcejen živilo, ali med v satovu), je prvovrstno zdravilo, ker se izpremeni po zavžitju ves brez ostanka direktno v kri, ki jo čisti. Poleg tega ogreva telo in mu daje moč. Jako pomirjalno vpliva tudi na živce. Ako ne moreš spati, zavžij zvečer par žlic linega medu. Uspeh gotovo ne izostane. V prejšnjih časih so priporočali znameniti zdravniki med kar najtopleje, ker so bili prepričani o njegovi veliki dobroti. Prav nič ne bi škodovalo, ako bi se i danes oglašil kak zdravnik ter ga priporočil. Prepričan sem, da bi uživanje naravnega medu izdalo več nego kak drag sirup pri otrokih, ki imajo dušijlvi kašelj.

Med je dušika prost. Vsebuje pa mnogo ogljikovih hidratov, ki tvorijo gorkoto in maščobo, kar je važno zlasti za otroke in stare ljudi. Ker ljubijo slaščice, kupujte jim rajši pristen med nego bonbone dvomljive vrednosti. Med pospešuje tudi prebavo. Zato priporočajo zavžiti po jedi par žlic te nebeske hrane. V letnem času mi nobena pijača ne ugasi žeje prej nego sveža voda, ki ji primešam par žlic medu. Pametne matere namažejo z medom kruh in ga da ejo svojim ljublim malčkom. Naj bodo prepričane, da jim krepe s tem mišice in pospešujejo rast kosti. Pa tudi kavo, mleko, čaj, močnate jedi slade z medom namesto s sladkorjem in s tem mnogo pripomorejo k zdravju svojih otrok.

V naprednih deželah kakor v Švici, Franciji, Angliji, Nemčiji, Ameriki, kjer je čebelarstvo visoko razvito, uživajo redno med pri zastrupitju, dojučniku in «malici».

Na iztoku velja še danes med za najvišji in najslajši užitek, zlasti pri Arabcih, ki so naravnost strastni uživalci medu, ker ga smatrajo za najčistejšo rajsko jed. Ali niso tudi Izraelci hrepneli po ljubljani deželi, kjer sta se oddila med in mleko?

Ker je torej pristen, naraven med poleg mleka najzdravše živilo zlasti za starejše dojenčke, otroke, doječ matere, bledične, slabokrvne deklice, za stare in slabotne ljudi rešilni življenjski balzam, zato kupite in lejte ga redno, a pametno in zmerno.

Jejte pa le čist, pristen med, točenec, med v satovju in nikar ne kupite pri raznih medicarjih medenega «smilca», ki je iztisnjen iz satovja, včasih s čehelam in zalego vred, nesnažen, brez lepe barve in dobrege linega okusa. Tak med pač nima rikake zdravilne vrednosti. Poščite si rajši znanega čebelarja ali trgovca, ki

Najbolj priljubljena krema moderne ženske
Krema Simon
(Crème Simon)
zavaruje žensko mu obličju popolnost kože, njeno mehko, milino in zametnost ter belino polti, kar ima pač vsaka ženska pravico zahtevati od vsake popolne higijenične kreme.
Prodaja se povsod: I krema, puder in milo Simon Parfumerie Simon, 59. Fg. St. Martin, Paris

prodaja med od zanesljivega čebelarja. Oba vam nudita zajamčeno pristen, čist, snažen med, in ne glejte na par dinarčkov, ki vam jih več zaračuna ta za kilogram.

Ljubosumni Moric in nezvesta Cipora

Beograjski trgovec Moric Levi se je oženil pred leti z lepo Beograjkanko Draginjo Pavlovičovo, Draginja je toliko dala na zvezo z Moricem, da se je odpovedala svoji veri in prestopila k izraeltom. Dala se je tudi prekrstiti in je dobila pri krstu ime Cipora. Nekaj časa sta živela Moric in Cipora v zelo srečnem zakonu, imela sta celo nekaj otrok. Naenkrat pa se je Moric ohladil napram svoji ženi. Odpotoval je v Berlin in je ostal tam celo leto. Cipori se je v tem času zelo slabo godilo. Da se je ni usmili njen brat, bi bila gotovo morala iti na ulico. Pred pol letom pa se je Levi vrnil iz Nemčije v Beograd in je zopet poiskal svojo ženo. Ti meseci zakonskega življenja pa so bili pravi pekli. Moric je neprestano sumničel Ciporo, da mu je nezvesta. Skoraj ni minil dan, da bi se ne prepirala. In da ne bodo prepričisto znan, je Cipora končno res storila tisto, česar jo je dolžil Moric. Začela ga je varati. Seznanila se je z nekim Rusom, v katerega se je zaljubila. Levi je na svoji ženi opazil to izpremembo. Začel je prav po detektivsko nadzorovati. Ko je Cipora pred par dnevi odšla z doma, se je napravila proti Kalimegdanu, Moric ji je vso pot sledil. Na Kalimegdanu se je žena sestala z gospodom, ki jo je zelo prijazno sprejel in nagovoril. Moric je nekaj časa sledil paru v precejšnji razdalji, naenkrat pa je stopil bližje in začel kričati na ženo in njenega spremljevalca. Cipora, ki se gotovo ni nadejala tega presenečenja, je začela kričati, njen spremljevalec, Rus Sergij Timotijevič, pa je stal ves bled ob njeni strani. Na Ciporin vik in krik se je zbralo število občinstvo, toda nihče ni hotel vzeti v zaščito nezveste žene pred razjarjenim možem, ki je svojo polovico začel pretepati. Cipora je rotila svojega moža, naj ne dela javnega škandala, toda Moric je bil neizprosno. Zaliteval je, da odide žena z njim v mestno četrt, kjer bo njuno zadevo protokoliral policijski komisar.

Skandal je končal takole: Cipori se je posrečilo pobegniti, njenemu ljubimcu Timotijeviču takisto. Vsak jo je ubral v drugo smer. Moric je nekaj časa tekel za nezvesto ženo. Naposled ji je iztrgal ročno torbico in ko je našel v nji pismo, katerega je naslovlila žena na Rusa Sergeja, se je pomiril, ker je videl, da ima dovolj vzroka, da tira svojo ženo pred sodišče in zahteva razvedbo braka.

Tako bodo v Beogradu zopet za en kočni zakon bogatejši.

Sodišče

§ **Izpostavitve otroka.** Stari Spartanci so imeli zgledno navado, da so v gotovih slučajih izpostavili neljubo deca na samotni kraj, kjer so potem lakota in druge nepriške storili svojo dolžnost. Tako so tudi v izlaskih napravile Jozefa Kranje, Marija Spes in Terezija Spes. Poslednja je narodež imela na reji in v oskribi 20 mesecev staro Franciško Kranje, hčerka svojega brata. Ker oče že več mesecev ni plačeval preživnine, je narodila ostalima dvema, katerih druga stoji komaj 14 let, da naj neseta dete obetu nazaj. Pri tem jma je zabičala, da na noben način ne smeta otroka prinesli nji nazaj. Prvi dve sta vzele pretjno dobesedno in ko ometa niata našli doma, sta pustili med dežjen otroka v zapuščeni štrambi za preneg in topilnici. Slabo oblečeno in premočeno dete se je splazilo iz neujebega prostora na prosto, prav do potoka Medije, ki je bil močno narastel. Tam je obelzalo in slučajno ga je našla gotovega pozna Karolina Kogoj, ki je oddala zagledala, kako je dete obelzalo v luži. Vse to se je zgodilo v nedeljo dne 17. avgusta lanskega leta, v času torej, ko v topilnici ni bilo žive duše in otrok bi bil gotovo poginil. Ljubljansko državno sodišče je obsodilo prvobolniko na en mesec težke rebe, ostali dve pa sta bili oproščeni.

Poslano

Podpisant izjavljam, da na poziv g. I. Oražma, župana v Mostah pri Ljubljani, ne izstopim iz «Orjuna», četudi mi je odjedel kruh.
V Ljubljani, 11. februarja 1925.
Peter Vašl.

Iz življenja in sveta

Kronski pretendent Oton Habsburški

Kaj pravi o njem madžarski magnat.

Iz Budimpešte poročajo: Grof Jožef Karoly se je vrnil te dni iz Lequitiya v Spaniji, kjer se nahaja bivša cesarica Zita s svojo rodbino. Svojim znancom in prijateljem, ki so se informirali o stanju pregnanih Habsburžanov, je dal te-le izjave:

Studiral sem razmere Zitine rodbine in opazujem dogodke pri nas na Madžarskem. Legitimisti nimamo name-na izzvati državni prevrat posredstvom puča. Na restavracijo Habsburžanov tem potom sploh ni misliti. Kralj Oton, ki sploh še ni kronan, bi mogel zasesti prestol samo če bi se narod za to izrecno izjavil. Mi tudi ne bomo pripeljali dečka na Madžarsko v aeroplano. Mladi kralj, je dejal Karoly dalje, študira vse predmete, izvzemši nemško slovnostno zgodovino, v madžarskem jeziku in se uri tudi v hrvaščini. Češčine pa ne zna in se ne uči. Poleg madžarščine in nemščine govori tudi francoski. Jaz sem govoril z Otonom v madžarskem jeziku. Ko sem ga prosil, naj se posluži kakega drugega jezika, ker so navzoči tudi taki, ki madžarščine ne obvladajo, je odgovoril: «Vi ste Madžar, in jaz sem Madžar, zato je prav, da govoriva med sabo madžarsko. Tisti, ki tega jezika ne razumejo, naj se ga pa grodo učijo.» S tem stavkom dela sedaj Karoly med svojimi rojaki razpoloženje za mladega Habsburžana.

Zitina družina porabi vsak mesec desetisoč prezet denarja. Ta vsota je popolnoma zadostna, da izhaja skromno, toda vendarle dostojno, kakor se spodobi družini, ki ima aspiracije na madžarski prestol.

Ali je uboj iz usmiljenja dopusten?

Poljska igralka, ki je ustrelila svojega zaročenca, pred pariško pritožbo.

Ali je uboj iz usmiljenja dovoljen in dopusten? To vprašanje so te dni pretresali pariški porotniki. Stali so pred vprašanjem, ali je dovoljeno iz usmiljenja in ljubezni ubiti onega, ki ga ljubimo, samo da ga rešimo strašnih bolečin, ki ga mučijo in vsled katerih bi itak v par dnevih nastopila smrt.

Gdč. Stanislava Umínska, mlada poljska igralka, ljubljena varšavske gledališke publike, je bila zaročenka mladega, nadarjenega pisatelja Jana Zinovskega. Mož je že pred 10 leti navdušeno pisal o svobodi Poljske in je radi tega moral zapustiti svojo domovino. Naselil se je v Franciji. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je vstopil v prvi polk poljske legije kot dobrovoljec. Boril se je hrabro, bil je ranjen in odlikovan z vojnim križcem.

Po vojni se je vrnil v domovino, kjer je nadaljeval svoje delo. Pisal je umetniške kritike, izdal roman «Kamenje na nebhvalni zemlji», ki je imel velikanski uspeh, ter slikal glavalistične dekoracije za igre na varšavskem odru. Začel je tudi pisati dramo. V tem času je spoznal gdč. Umínsko, članico varšavske gledališča, in sreča in ljubezen je zasijala obema. Bila sta slavljena in znamenita človeka.

Zinovsky pa je bil slabega zdravlja. Trpel je na pljučni tuberkulozi, ki se je počasi razvila v raka na pljučih. Dvakrat so ga morali operirati. Vsa časa njegove bolezni mu je zaročenka požrtvovalno stregla, kakor more stori ti le ženska, ki je zmorna nesebične ljubezni.

Strašna bolezen pa ni hotela odnehati. Nasprotno, poslabševala se je, in maja meseca lanskega leta je prišel Zinovsky v Pariz, kjer se je naselil v hospicij profesorja Roussyja. Zdravnik ga je skušal lečiti z radijem. Umínska ni mogla s svojim zaročencem na tuje. Pogodba z gledališčem je jo zadrževala v Varšavi. Toda že po par tednih ločitve je prelomila kontrakt, pokvarila svojo bodočnost in odhitela v Pariz, za možem, kateremu je podarila svoje srce in dušo.

Nasla je zaročenca v brezupnem stanju. Pod zglavjem je skrival Zinovsky samokres, s katerim se je hotel ustreliti, če bi obupal nad sabo. Stanislava Umínska je videla in spoznavljala strahovite muke svoje življenske sreče. Stregla je Janu kakor samaritanka in zdravnik z uslužbenec je občudoval njeno potrpežljivost in skrb za bolnika. Rak pa je dosledno napredoval in bolnik, katerega so trle silne muke, je prosil lečnike, naj mu končajo življenje.

Dne 12. julija je dr. Roussy napravil zadnji poskus: transfuzija krvi. Gdč. Umínska je ponudila svojo kri, da reši moža, katerega ljubim. Zaman. Stanje pacienta se ni izboljšalo. Igralka je sama oslabela ter obupala nad svojim življenjem in nad življenjem svojega drugega.

Napočil je dan 16. julija. Mlada dama je otožno sedela poleg bolnika. Vstopil je streljač z injekcijo morfina, katerega je hotel vbrizgati bolniku pod kožo. Igralka je razumela, da se njenemu dragemu bliža smrtna ura. Zinovsky je stal. Njegovе boletine

so bile tako silne, da je neprestano ječal in stokal. Znoj mu je lil po obrazu in s široko odprtimi ustni je bolnik vdihaval zrak. Ko je tako gledala svojo življensko nado na koncu vseh sil, se je spomnila na zadnji pogovor, ki ga je imela z zaročencem. «Treba je ustreliti v usta,» ji je dejal. «Človek na ta način manj trpi, kajti smrt nastopi takoj.»

In kmalu ni mogla več odvrniti svoje pozornosti od stokačjih ustnic, ki so drgetale že napol v agoniji. Bolnik je spal naprej svoje omočitno spanje. Od časa do časa je bolno zastokal, prsa se mu dvignila, kakor da hočejo zajeti zraka še za pot na oni svet. Umínska je dolgo razmišljala o svrhi življenja in o njegovi vrednosti. Končno je pograbila za samokres, ki je ležal pod zglavjem Zinovskega ter s solznimi očmi porinila cev v usta umirajočega bolnika ter sprožila petelina. Votel pok je zadonel v sobi in Umínska je kot blazna planila iz stanice ter klicala ljudi na pomoč, medtem ko je Zinovskemu lila rdeča kri na svoje posteljno perilo. Strel ni povzročil takojšnje smrti. Zaročenec je izdihnil šepetajoči, ne da bi prišel prej k zavesti. Avtopsija njegovega trupla je pokazala, da je rak že tako napredoval, da ne bi bil mogel pokojnik živeti niti en teden.

Taka so dejstva, ki so pripravila Umínsko pred poroto. Dvorana, v kateri se je vršila razprava, je bila nabito polna. Pričali so zdravniki, streljač, prijatelji in znanec pokojnika in oboževalke. Znamenit pariški branitelj Henry Robert je zagovarjal igralko. Predložil je porotnikom situacijo mlade, ljubeče zaročenke, ki je izvršila dejanje iz velike ljubezni napram svojemu drugemu. Razpravna dvorana je bila tiha kot grob, ko je izpregovorila oboževalka. Dame so štele in glasno jokale, gospodje so si otrtili solze. Končno so imeli porotniki odločiti. Je li gdč. Stanislava Umínska kriva ali nedolžna. Podali so se v posvetovalnico in po kratkem odmoru so se vrnili z rezultatom: Stanislava Umínska ni kriva pregreška zločina, ker je izvršila dejanje iz čiste ljubezni. Ni nam treba pisati, kako so bili poslušalci po teh besedah ganjeni. Sam predsednik porotnega sodišča je imel na zbrano publiko nagovor, v katerem je prosil ljudi, naj se vzdrže vsakih manifestacij, kajti vsak poklik, vsaka glasna beseda bi neugodno vplivala na dostojanstvo te pretrpelišne drame. Tako se je tudi zgodilo. Gdč. Umínska je odšla tiha, obložena v črno in dvorana se je izpraznila v grobni tišini.

Kako so našli „Missing Link“

Poročali smo že, da so našli v Južni Afriki lobanjo bitia, ki predstavlja deseti manjkajoči prehod od opice do človeka, takozvani Darwinov «missing link», s čemer je baje Darwinova teorija, da izvirajo človek iz opice, potrjena. V deželi Bečuanov pri Buxtonu v bližini Taungsa so našli v apnencu okamenelo lobanjo človeške opice. Izkopal jo je profesor anatomije witwatersrandske univerze, Raymond Dart. Slišal je namreč, da so ondi našli več okamenelih kosti in tudi lobanj bitij, ki niso ljudje, pa tudi ne opice. Dart je res našel na lobanjo te človeške opice, ali bolje opičnega človeka, in tudi na nekaj kosti in jih prenesel v Johannesburg, kjer so jih temeljito preiskali.

Profesor Dart izjavlja, da gre za bitje iz pliocenske dobe in da je lobanja stara 400.000 do 500.000 let. To bitje je bilo po njegovi izjavi bolj inteligentno kot gorila ali šimpanz, ni pa se imelo daru govora. Na eni strani je imelo vse znake opice, posebej na zunaj, na drugi strani pa višjo inteligenco in se je v obliki glave precej približalo kasnejšemu človeku. S tem bi bila vzpostavljena vrzel v verigi razvoja med opico in človekom. Zanimivo je, da so našli missing link kakih 1500 kilometrov južno do kraja v Rodeziji, kjer so izkopali svojčas takozvano brokenhillsko lobanjo, ki spada v kasnejšo dobo.

Cook obsojen

Kapitan Cook, ki je svojčas razglasil po svetu predrzno laž, da se mu je posrečilo odkriti severni tečaj, je bil te dni v Newyorku obsojen na 14 let dolge ječe, ker je poneveril 30 milijonov dolarjev. Poneverbo je izvršil na račun spekulacij s petrolcem.

Kapitan Cook se je podal, kakor znano, leta 1907, s severne ameriške obale na polarno ekspedicijo. Izostal je prillčno dolgo časa, in ko se je vrnil, je objavil vest, da se mu je posrečilo 21. maja 1908. leta stopiti na tla severnega tečaja, kjer je razvil ameriško zastavo. Ta novica je tedaj vzbudila nepopisno senzacijo. Cook je postal čez noč slaven moč, odpirala so se mu vrata v najodličnejše hiše in njegove laži so ljudje smatrali za znanstvene dokaze. Učene korporacije in kulturna društva so proglasile Cooka za kralja vseh raziskovalcev. Toda ta slava je trajala samo kratak čas. Peary, ki je faktično dospel na skrajno točko severnega pola, dobro leto dni potem, ko je Cook potem laži dosegel svojo žalostno slavo, je takoj dokazal, da

je Cook navaden lažnjivec in prevarant. Tako se je slava kapitana Cooka pretvorila v nesmrtno blamažo. Moč je moral izginiti z znanstvenega pozorišča ter se je lotil obskurnih poslov spekulacije, ki so mu sedaj prinesli nagrado v obliki dolgoletne ječe.

× Tekma med avtomobilom in brzim vlakom. Filmska diva Talmagde se je v ponedeljek odpejala s svojim možem iz Pariza v Cherbouurg, da se na parniku «Mauretania» vrne v New York. Dva njuna znanca, mož in žena, sta obljubila, da se s njima povrneta v Ameriko. Gospod pa se je zamudil pri nakupovanju raznih stvari in je prišel na kolodvor baš v trenutku, ko je oddrhal brzi vlak iz kolodvorske lope proti Cherbouurgu. Oba zamudnika sta hitro najela močan avtomobil in odhitela za vlakom proti morju. Avtomobil je prišel v Cherbouurg četrti ur prejši kot brzi vlak. Ko je filmska diva stopila iz vlaka, sta jo prijatelja pozdravila v Cherbouurgu s šopkom svežih vijolic, ki sta ga nalašč za to kupila v Parizu.

× Haarmann se kesa. Na smrt obsojeni množinski morilec Haarmann, ki ima toliko žrtev na vesti in je bil obsojen na smrt, je spravil iz zapora pismo očetu svojega sokrivca Gransa, v katerem prekletnje svoje izpovedi, ki so obtoževala Gransa, vsled česar je bil tudi njegov pašič obsojen na smrt. V tem pismu obžaluje Haarmann vse, kar je storil Gransu hudega, in rekkel, da ga je iz maščevanja spravil na vislice. Izjavlja, da je Grans nedolžen, ker je vse zločine napravil on sam. Gransov zagovornik je sedaj predlagal soljično obnovo procesa zoper Gransa.

× Prebivalstvo Berlina in Dunaja. Lani se je prebivalstvo Berlina pomnožilo za okroglo 75.000 duš in znaša sedaj 4.078.670. Po podatkih statističnega oddelka dunajskega magistrata je imel Dunaj dne 1. januarja 1925 1.168.999 prebivalcev. Leto približno za en milijon manj kot pred desetimi leti, seveda, ako so ti podatki točni.

× Proces proti komunistični «Čeki» v Berlinu. V torek, 10. februarja se je začel v Berlinu senzacionalen proces proti berlinski komunistični «Čeki», ki

je bila organizirana po ruskem vzorcu in je imela iste cilje kakor njena sesterska organizacija v Rusiji. Berlinska «Čeka» je imela namen umoriti generala von Seecka, industrijalca Huga Stinnesa in slične neprijetne osebnosti, glede katerih so prišli miglaji iz Rusije, da jih je treba odstraniti.

× Rotorna ladja «Buckaus». Fletnerjeva rotorna ladja «Buckaus», ki se je pred par dnevi odpravila na pot v Škotsko, je po 68urni morski vožnji dospela iz Gdanska v Kiel, da jo tam spremijo s potrebnimi za brezžično brzojavljenje. Odtod čez morje se je zavlekel radi silnih viharjev, s katerimi so se morala ladja boriti medpotoma.

× Kraj temnice. Francija, ki je skoz in skoz republikanska država, ima svojega kralja temnice. To je neki Celestin Ribot, star 64 let. Moč se ponase s tem, da ni nikdar v svojem življenju delal in da pozna več ali manj vse zapore v Franciji. Pa ne samo to. Ko je bil mlajši, je prenotoval vse Evrono in na teh turnejah se je vsako pot seznanil s kako novo ječo. Ribot govori danes o kvalitetah ječ kakor svetovni potniki o razlikah med hoteli v posameznih državah. Sedaj se nahaja že spalnica/leotič polklinčnem. Ker je popolnoma zdrav, se nadeja, da mu bo usoda naklonila še kakšno novo znanje s temnicami.

× Nova kolonija v Bratislavi. Mestni svet bratislavski se havi z načrtom, da bi kupil na severu mesta večji kompleks stavbišč, kakih 400.000 kvadratnih metrov. Kurna cena znaša osem milijonov češkoslovaških krom. Znesek hoče dati Splošna slovaška kreditna banka obliči na razpoloženje. Mesto bi potem razprodalo stavbišča interesantom po 20 češkoslovaških krom za sečeni. Na ta način bi mestna občina omogočila zidanje cele kolonije vili za katere bi jih bilo prostora za dobrih 2000. Prveobna komisija mestnega sveta proučava načrt in vodi zadevna negaznanja, ki potekajo zelo uredno. Uprati je, da se načrt uresniči še letošnje spomladi.

× Dober človek. Gospođa N. je umrla žena. Pri pogrebu se dolgoletni bližni prijatelji kar ne more potolažiti. S silo ga vleče gospođa N. od groba in mu zažene na uho: «Ampak potolaži se vendar, saj se v kratkem zopet oženim!»

Okrožje Maribor - Celje

VOLILNI OKRAJ MARIBOR, LEVI BREG.

- CERKVENJAK V SLOV. GOR.: SLS 571 Rad 13, Hart 4, NB 17, Zag 2, Puc 15, Kom —, Nem 2, Rvk 1, Soc —, Hrib 1, Ber —, Strb —, Mark 3.
- CRMLENSAK: SLS 204, Rad 4, Hart —, NB 1, Zag —, Puc 2, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 2.
- GOČOVA: SLS 121, Rad 1, Hart 1, NB 5, Zag —, Puc —, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark —.
- JARENINA: SLS 254, Rad 90, Hart 1, NB 21, Zag 1, Puc 31, Kom —, Nem 4, Rvk 2, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb 1, Mark 5.
- KAMNICA: SLS 205, Rad 52, Hart —, NB 8, Zag 5, Puc 8, Kom 6, Nem 37, Rvk 4, Soc 7, Hrib —, Ber 2, Strb —, Mark 3.
- KRČEVINA: SLS 100, Rad 54, Hart —, NB 53, Zag 2, Puc —, Kom 5, Nem 34, Rvk 6, Soc 51, Hrib —, Ber 2, Strb 1, Mark 34.
- LAJTERSBERG: SLS 76, Rad 83, Hart —, NB 13, Zag 1, Puc 2, Kom 3, Nem 28, Rvk 12, Soc 9, Hrib 3, Ber —, Strb 2, Mark 4.
- MARIBOR: SLS 1204, Rad 825, Hart 10 NB 801, Zag 25, Puc 22, Kom 156, Nem 724, Rvk 248, Soc 742, Hrib 9, Ber 29, Strb 11, Mark 614.
- NOVA CERKEV SLS 79, Rad 123, Hart —, NB 11, Zag 1, Puc 33, Kom 2, Nem 59, Rvk 1, Soc 2, Hrib 1, Ber 1, Strb 2, Mark 2.
- SELNICA OB DRAVI: SLS 123, Rad 113, Hart —, NB 8, Zag 1, Puc 13, Kom 20, Nem 24, Rvk 1, Soc 24, Hrib 1, Ber 1, Strb —, Mark 2.
- SELNICA OB MURI: SLS 228, Rad 35, Hart 1, NB 21, Zag —, Puc —, Kom —, Nem 2, Rvk —, Soc 3, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.
- SPODNJA SV. KUNGOTA: SLS 76, Rad 35, Hart 2, NB 10, Zag 1, Puc 8, Kom 2, Nem 3, Rvk —, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb 1, Mark 1.
- SVEČINA: SLS 101, Rad 7, Hart —, NB 18, Zag 1, Puc 1, Kom —, Nem 32, Rvk —, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.
- SV. ANA NA KREMB.: SLS 356, Rad 118, Hart 2, NB 13, Zag —, Puc 2, Kom 1, Nem 23, Rvk 1, Soc 1, Hrib 1, Strb 1, Mark 6.
- SV. BARBARA: SLS 287, Rad 60, Hart 2, NB 13, Zag 3, Puc 18, Kom —, Nem 3, Rvk 2, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 2.
- SV. MARJETA OB PESNICI: SLS 155, Rad 19, Hart —, NB 14, Zag 1, Puc 86, Kom 2, Nem 8, Rvk 1, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 2.
- SV. TROJICA V SLOV. GOR.: SLS 211, Rad 12, Hart 1, NB 41, Zag 1, Puc 5, Kom 1, Nem 3, Rvk 2, Soc 2, Hrib 1, Ber 1, Strb —, Mark 1.

SV. BENEDIKT: SLS 353, Rad 10, Hart —, NB 12, Zag —, Puc 2, Kom 1, Nem —, Rvk 1, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb 1, Mark —.

SV. DUH NA OSTREM VRHU: SLS 58, Rad 27, Hart 1, NB 8, Zag 2, Puc 12, Kom 2, Nem 7, Rvk 3, Soc 1, Hrib —, Ber 1, Strb —, Mark —.

SV. JAKOB: SLS 410, Rad 40, Hart —, NB 3, Zag 1, Puc 3, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark —.

SV. JURIJ OB PESNICI: SLS 88, Rad 49, Hart —, NB 38, Zag —, Puc 11, Kom —, Nem 11, Rvk 1, Soc —, Hrib 1, Ber —, Strb —, Mark 2.

SV. JURIJ V SLOV. GOR. SLS 515, Rad 18, Hart 1, NB 9, Zag —, Puc 3, Kom 2, Nem —, Rvk —, Soc 1, Hrib —, Ber 1, Strb —, Mark 5.

SV. KRIZ: SLS 152, Rad 9, Hart —, NB 24, Zag —, Puc 2, Kom 1, Nem 3, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 2.

SV. MARTIN P. V. SLS 260, Rad 16, Hart 1, NB 14, Zag 1, Puc 8, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark —.

SV. PETR: SLS 234, Rad 14, Hart —, NB 3, Zag —, Puc 15, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc 3, Hrib —, Ber 1, Strb —, Mark —.

SV. RUPERT: SLS 151, Rad 3, Hart —, NB 5, Zag —, Puc 5, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.

ST. ILJ: SLS 215, Rad 56, Hart —, NB 7, Zag —, Puc 3, Kom 1, Nem 9, Rvk 1, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb 1, Mark 1.

SV. LENART: SLS 252, Rad 6, Hart —, NB 57, Zag 1, Puc 3, Kom —, Nem 5, Rvk —, Soc 4, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 2.

ZG. SV. KUNGOTA: SLS 95, Rad 36, Hart 2, NB 31, Zag 2, Puc 13, Kom 2, Nem 12, Rvk 2, Soc 1, Hrib —, Ber 2, Strb —, Mark 1.

VOLILNI OKRAJ MARIBOR, DESNI BREG.

CINZAT: SLS 82, Rad 11, Hart —, NB 12, Zag 1, Puc —, Kom 1, Nem 13, Rvk 2, Soc 1, Hrib —, Ber 2, Strb 1, Mark —.

ČREŠNJEVEC: SLS 118, Rad 102, Hart 1, NB 18, Zag 1, Puc 9, Kom 1, Nem 1, Rvk —, Soc 3, Hrib —, Ber 16, Strb —, Mark —.

DOGOS: SLS 142, Rad 45, Hart 1, NB 13, Zag —, Puc 7, Kom 8, Nem 2, Rvk 1, Soc 39, Hrib —, Ber 2, Strb 1, Mark —.

FRAM: SLS 138, Rad 73, Hart —, NB 11, Zag 1, Puc 46, Kom 5, Nem 13, Rvk 40, Soc 3, Hrib —, Ber 3, Strb —, Mark 1.

LAPORJE: SLS 187, Rad 23, Hart 1, NB 5, Zag 1, Puc 2, Kom 2, Nem 4, Rvk —, Soc 9, Hrib —, Ber 1, Strb —, Mark 1.

LEHEN: SLS 24, Rad 40, Hart —, NB 12, Zag —, Puc —, Kom —, Nem 1, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.

LIMBUS: SLS 56, Rad 111, Hart —, NB 31, Zag 2, Puc —, Kom 18, Nem 7, Rvk 5, Soc 7, Hrib 1, Ber 1, Strb —, Mark 6.

MAKOLE: SLS 220, Rad 25, Hart —, NB 4, Zag 1, Puc —, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc 2, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.

PECKE: SLS 210, Rad 45, Hart —, NB 1, Zag 1, Puc 1, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.

POBEŽJE: SLS 91, Rad 92, Hart 2, NB 20, Zag 2, Puc 10, Kom 17, Nem 29, Rvk 12, Soc 158, Hrib 1, Ber 3, Strb 1, Mark 33.

PODOVA: SLS 107, Rad 39, Hart —, NB 3, Zag —, Puc 11, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc 4, Hrib 1, Ber 14, Strb —, Mark 1.

POLJČANE: SLS 194, Rad 33, Hart 4, NB 43, Zag 4, Puc —, Kom 16, Nem 52, Rvk 1, Soc 8, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 4.

RACJE: SLS 129, Rad 39, Hart —, NB 9, Zag 1, Puc 3, Kom 2, Nem 13, Rvk 1, Soc 2, Hrib 4, Ber 2, Strb 1, Mark 8.

RUSE: SLS 146, Rad 37, Hart 1, NB 135, Zag 1, Puc 6, Kom 62, Nem 4, Rvk 3, Soc 92, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 3.

SLIVNICA: SLS 194, Rad 16, Hart —, NB 8, Zag 1, Puc 6, Kom 6, Nem 11, Rvk —, Soc 2, Hrib 34, Ber 1, Strb —, Mark 3.

SLOV. BISTRICA: SLS 272, Rad 14, Hart —, NB 92, Zag 3, Puc 7, Kom 2, Nem 73, Rvk 9, Soc 1, Hrib —, Ber 5, Strb —, Mark 4.

SP. HOČE: SLS 195, Rad 86, Hart 1, NB 22, Zag 2, Puc 1, Kom 27, Nem 13, Rvk 9, Soc 5, Hrib 10, Ber 1, Strb —, Mark —.

SP. LOZNICA: SLS 152, Rad 1, Hart 2, NB 2, Zag —, Puc 2, Kom 3, Nem 3, Rvk 1, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.

SP. POLJSKAVA: SLS 76, Rad 46, Hart 1, NB 24, Zag 1, Puc 6, Kom 6, Nem 17, Rvk 2, Soc 9, Hrib 1, Ber 8, Strb —, Mark 11.

SV. MARJETA NA DRAV. POLJU: SLS 78, Rad 18, Hart 1, NB 12, Zag —, Puc 69, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc 5, Hrib 5, Ber 1, Strb 1, Mark 3.

SV. LOVRENC NA POHORJU: SLS 113, Rad 32, Hart —, NB 30, Zag 1, Puc 3, Kom 5, Nem 88, Rvk 3, Soc 8, Hrib —, Ber 24, Strb 1, Mark —.

STUDENCI I.: SLS 69, Rad 157, Hart 1, NB 14, Zag 2, Puc —, Kom 88, Nem 17, Rvk 15, Soc 30, Hrib 2, Ber 2, Strb —, Mark 33.

STUDENCI II.: SLS 59, Rad 142, Hart 1, NB 10, Zag —, Puc —, Kom 34, Nem 9, Rvk 12, Soc 45, Hrib 2, Ber 3, Strb —, Mark 16.

STUDENICE: SLS 199, Rad 29, Hart 2, NB 15, Zag 1, Puc 1, Kom 5, Nem 8, Rvk 2, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb 1, Mark 6.

SMARTNO: SLS 106, Rad 27, Hart —, NB 1, Zag 1, Puc 9, Kom 1, Nem 4, Rvk 2, Soc 2, Hrib —, Ber 3, Strb 1, Mark 1.

TEZNO: SLS 88, Rad 197, Hart —, NB 20, Zag —, Puc 8, Kom 19, Nem 20, Rvk 2, Soc 52, Hrib —, Ber 5, Strb 2, Mark 17.

TINJE: SLS 127, Rad 2, Hart 1, NB 1, Zag —, Puc 2, Kom 2, Nem 8, Rvk 1, Soc —, Hrib —, Ber 1, Strb 1, Mark —.

ZG. POLSKAVA: SLS 67, Rad 15, Hart —, NB 6, Zag 2, Puc 13, Kom 1, Nem 26, Rvk 5, Soc 11, Hrib 2, Ber 3, Strb —, Mark 3.

VOLILNI OKRAJ ORMOZ.

BREBROVNIK: SLS 178, Rad 3, Hart 1, NB 8, Zag —, Puc 4, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark —.

HARDEK: SLS 208, Rad 5, Hart —, NB 6, Zag —, Puc 3, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 4.

ORMOZ: SLS 228, Rad 46, Hart —, NB 120, Zag 1, Puc 2, Kom 4, Nem 31, Rvk 3, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 4.

SAVCI: SLS 268, Rad 21, Hart 2, NB 8, Zag 1, Puc 5, Kom 1, Nem —, Rvk 2, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark —.

SREDISOR: SLS 226, Rad 21, Hart 2, NB 160, Zag 1, Puc 98, Kom 2, Nem —, Rvk —, Soc 2, Hrib —, Ber —, Strb 2, Mark 1.

SVETINJE: SLS 318, Rad 4, Hart —, NB 46, Zag 2, Puc 6, Kom —, Nem 1, Rvk 1, Soc 1, Hrib —, Ber —, Strb 1, Mark —.

SV. LENART PRI VEL. NEDELJI: SLS 316, Rad 4, Hart 1, NB 19, Zag 3, Puc 1, Kom —, Nem —, Rvk —, Soc —, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark —.

SV. MIKLAJ: SLS 180, Rad 7, Hart 4, NB 27, Zag —, Puc 7, Kom 1, Nem —, Rvk —, Soc 1, Hrib —, Ber 2, Strb —, Mark —.

SV. BOLFENEK PRI SREDISORU: SLS 181, Rad 32, Hart 1, NB 16, Zag 3, Puc 89, Kom 1, Nem —, Rvk 2, Soc 5, Hrib —, Ber —, Strb —, Mark 1.

SV. TOMAZ: SLS 207, Rad 30, Hart 2, NB 22, Zag —, Puc —, Kom —, Nem 1, Rvk 1, Soc 1, Hrib 1, Ber —, Strb 1, Mark 7.

VELIKA NEDELJA: SLS 836, Rad 44, Hart —, NB

Gospodarstvo

Udeležba na našem izvozu

Kakor smo že objavili, je celokupni izvoz v lanskem letu znašal 3.915.700 ton v vrednosti 9.538.774.432 Din napram 3.025.914 tonam v vrednosti 8 milijard 48.843.930 Din. Povečanje izvoza znaša torej 889.786 ton (29,41 %) v vrednosti 1.489.930.502 Din (18,51 %).

Danes dopolnjujemo izvozne številke še z razporedbo našega lanskega izvoza po državah. Največ smo izvozili v Italijo, in sicer 1,5 milijona ton v vrednosti 2757,3 milijona Din (28,91 %). Potem sledi po vrednosti v milijonih Din; v oklepajih odstotki celokupnega izvoza): Avstrija 2333 (24,46 %); Češkoslovaška 2437 (9,89 %); Madžarska 756,1 (7,93 %) Grčija 676,2 (7,09 %); Švica 389,5 (4,08 %); Nemčija 389 (4,08 %); Francija 362,9 (3,68 %); Rumunija 252,6 (2,65 %); Anglija 131,5 (1,38 %); ostale države 546,9 (5,73 %).

Glavne države, v katere je šel naš izvoz, so bile v zadnjih štirih letih: Italija, Avstrija, Češkoslovaška, Madžarska in Grčija. Na prvem mestu sta se v teh letih izmenjavali Italija in Avstrija, dočim je bila Češkoslovaška vsa leta stalno na tretjem mestu. Na četrtem mestu pa sta se Madžarska in Grčija zopet izmenjavali. V Italijo in Avstrijo je šlo doslej še vsako leto preko polovice našega izvoza, kar vidimo iz nastopne tabele (po odstotkih):

	1921	1922	1923	1924
Italija	23,43	28,05	28,66	28,91
Avstrija	35,86	22,97	28,93	24,46

Ogromen izvoz češkoslovaškega hmelja

Povečan izvoz v Jugoslavijo.

Dobro sloves povzroča, da je povpraševanje inozemstva po žateškem hmelju vedno veliko. V lanskem letu je dosegel izvoz hmelja iz Češkoslovaške količino 175.238 centov po 50 kg napram 61.926 centov v letu 1923, 96.036 centov v letu 1922, 60.086 centov v l. 1921, 131.996 centov v letu 1920, in 148.790 centov v letu 1919. Leto 1924. beleži torej najmočnejši izvoz hmelja po prevaratu. Ta ogromen izvoz, ki se je izvršil v glavnem tekom septembra in decembra, je omogočil lanski rekordni hmeljski pridelok.

Največ hmelja je izvozila Češkoslovaška v Nemčijo, to je 50 % celokupnega izvoza hmelja. Na drugem mestu se nahaja Avstrija s 14 %. Zanimivo je nadalje, da sta tudi obe hmeljarski državi Poljska s 5425 centi in Jugoslavija s 4178 centi močnejše udeleženi pri češkoslovaškem izvozu, kar po mišljenju češkoslovaških hmeljarjev izvira od tega, da pivovarne v obeh državah uporabljajo za proizvodnjo močnih in finih piv v vedno večji meri žateški in sploh češki hmelj. Dalje se uvozile manjše količine češkoslovaškega hmelja, med drugimi Francija in Belgija, ki so lani pridelale jako slab hmelj.

Uvozila pa je Češkoslovaška v lanskem letu 24.017 centov hmelja napram 4772 centom v letu 1923. Od tega uvoza je znatna količina iz Jugoslavije. Od nas se že od prvih početkov hmeljarstva v naših krajih izvažal hmelj v Češkoslovaško, predvsem v Zatec, ker se s tamšnjim hmeljem poveša ter se pod žateško marko prodaja dalje. To mešanje je tem lažje, ker je savinjski hmelj po zunanji obliki jako sličen žateškemu. Tako se torej lahko zgodi, da dobijo naše pivovarne iz Zateca n. pr. savinjski hmelj za žateškega.

Savinjski hmelj gotovo ne dosega v polni meri žateške kakovosti, vendar je priznano izvrstno blago, ki ne potrebuje žateške primesi, temveč je pivovarjem potrebno le pravilno uravnanje na savinjski hmelj. Praktično se je že pokazalo, da je pivo, pri katerem se je uporabljala le savinjski hmelj, izvrstne kakovosti.

Uvoz češkoslovaškega hmelja v našo državo je torej popolnoma odveč in le po nepotrebnem obtežuje našo trgovinsko bilanco. In letos se je ta uvoz napram lani celo povečal. Naš pivovarne se nač težko in počasi sprijaznijo z mislijo, da se more tudi pri nas pridelati hmelj, ki odgovarja vsem pivovarskim zahtevam in ki kakovostno nadkriljuje mnoge tuzemske vrste.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (11. t. m.) Pšenica: baška, stara, 77 — 78 kg, 12 vagonov 470; banatska, ladja Tisa, 462,50. Turčičica: sremska, promptna, 38 vagonov 210 — 212,5; baška, 205; baška, marc, april 225. Moka: »osa«, pariteta Ljubljana, 2 vagona 725; »2«, pariteta Ljubljana, 1 vagon 625. Tendence mlačna.

Zagrebski tedenski sejem (11. t. m.) Majhen dožon živine in obilna dovoz sena. Prvovrstno blago je popustilo v cenah, a cene svinjam so porasle. Drugače ni bilo sprememb. Za kg žive teže so notirali: biki 12, junice I. 12 — 13, II. 11 do 11,50, junci I. 12 — 14, II. 9 — 11, krave, domače I. 11 — 12, II. 9 — 10, III. 5 — 6, bosanske II. 9 — 10, voli, domači I. 13 — 13,50, H. 11,50 — 12,50, H. 9 do

10, bosanski II. 10 — 11, III. 8,50 — 9,25, teleta 17 — 18,50, svinje, nepitane 13 do 16, pitane sremske 21 — 23,50, pitane domače 18,50 — 21,50, prasci do 1 leta 12 — 13, starejši 16 — 18 Din. Cene konj nespremenjene. Krma: detelja in lucerna 125 — 150, seno I. 100 — 125, II. 75 do 90, otava 100 — 140 Din za 100 kg.

Zivinski sejem v Mariboru (10. t. m.) Dogon: 21 konjev, 3 biki, 88 volov, 259 krav, 9 telet — skupaj 380 komadov. Cene za kg žive teže: Debeli voli 10,75 do 11,25, poldebeli voli 10 — 10,50, plemenski voli 9,25 — 10,50, biki za klanje 10,25, klavne krave debele 9 — 10, plemenske 7 — 8,25, krave za klobasarije 5,50 — 6,75, molzne in breje krave 8,25 — 10, mlada živina 8,25 — 10,50 Din. Mesne cene: volovsko I. 18 — 20, II. 16 — 17,50, III. 15, teletina I. 20, teletina II. 17,50, svinjsko sveže 15 — 30 Din. Prodanih je bilo 118 komadov.

Dunajski svinjski sejem (10. t. m.) Dogon 10.068 komadov. Mesne svinje so se spočetka podražile, a proti koncu ponovno pocenile. Debele svinje so nadovala v cenah za 2000 do 3000 aK pri kg. Notirale so za kg žive teže v tisočih aK: mesne svinje 17,5 — 23, debele 21 — 25.

Dunajska borza za kmetijske produkte (10. t. m.) Amerika je javila neznatno oslabljene cene, kar je na dunajskem trgu povzročilo mlačnost, zlasti, ker so bili dovozi domačega žita obilni. Za 100 kg notirajo v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine: pšenica: domača 57,50 — 58,50, jugoslovenska 62 — 63; rž: domača 52,50 — 54,50; ječmen: domači 54 — 59, slovaški 56 do 64; turčičica: 33 — 34; oves: rumunski 40,50 — 41,50; avstrijsko seno: polsladko 13 — 13,50, sladko 14 — 15.

Dinar sopen skače. Pred volitvami je dinar na evropski borzi bil slab, a takoj po volitvah je začel ponovno skakati brez posredovanja Narodne banke. V beograjskih borznih krogih izjavljajo, da je do dvostote dinarja pripomogla zmaga Narodnega bloka, kar se v inozemstvu smatra za znak, da se naša država bliža normalnejšim prilikam. Inozemski borzni in finančni krogi, ki so videli gospodarske in finančne uspehe vlade Nar. bloka, so sprejeli vest o nadaljevanju istega režima z zaupanjem na znanje.

Velika prodaja jugoslovenskega tobaka. Monopolska uprava je ponudila na prodaj 5 milijonov kg tobaka v listju iz leta 1923. V teh 5 milijonih kg je zapadeno 2,5 milijona kg macedonskega tobaka za proizvodnjo zelo dobrih cigarete. 1,5 milijona kg hercegovinskega tobaka zelo dobro sortiranega istotako pripravljena za dobre cigarete. In 1 milijon kg tobaka za pipe iz Vojvodine. Cene so določene nastopno: macedonski tobak 58 Din, hercegovinski 46 Din in vojvodinski 21 Din kg. Cene se razumevajo franko meša. Cela partija je spravljena v balab. Blago se nahaja v skladiščih v Lercogovinji, v Srbiji in Vojvodini. — Kakor so poročila iz Beograda, je urava poškrega tobaka monopolna salarna z zastopnikom jugoslovenskega monopolske uprave pogodbo za nakup 200.000 kg turčičice tobaka. Ta količina velja samo kot poskusna partija. Ako se bo ugotovilo, da je tobak dober, bo Poljska nakupila še večje količine.

Nadaljnje znižanje obtoka novčane v naši kraljevini. Po izkazu Narodne banke z dne 31. januarja je bil zmanjšal obtok novčanice za 30 milijonov na 5.794.654.790 Din. V istem času se je povečala novčanica podloga za 8.805.046 na 461.379.000 Din v zlatu.

Likvidacija podružnice Jadransko-podunavske banke v Metkoviću. Jadransko-podunavska banka je likvidirala svojo podružnico v Metkoviću, ker se je izkazala za nerentabilno.

Insolvenca na Dunaju. Na Dunaju je postala insolventna d. d. Buderer. Pasiva družbe, pri kateri so udeleženi tudi nekateri dunajski denarni zavodi, znaša okrog 70 milijard aK.

Pred konkurzom Splošne Industrijske banke na Dunaju. Z Dunaja poročajo: Likvidacija Splošne industrijske banke je nalezela na vsake težkoče. Ako se ne bo posrečilo, odstraniti težkoče, bo prišel zavod na brzo v konkurz. Kakor

je znano, je banka sklenila s svojimi upniki 25 odstotno poravnavo in je obvezana za to poravnavo dobiti garanta. Kakor se je ugotovilo, aktivna podjetja ne zadostuje niti za 25 odstotno kvoto.

Likvidacija Transorijentske banke v Budimpešti. Iz Budimpešte poročajo, da je postala insolventna Transorijentska banka. Akcija za sanacijo, ki se je uveljavila, se je izjalovila.

Obratne omejitve o madžarski železni in strojni industriji. Položaj madžarske železne in strojne industrije se je tekom meseca januarja tako poslabšal, da so morali skoro vsi obratni izvršiti znatno obratne redukcije. Težkoče so nastale ne le zaradi majhnega domačega konzuma, temveč tudi zaradi poslabšanega izvoza.

Stanje posevkov v Madžarski povalje. Madžarsko kmetijsko ministertvo zanika vesti o slabem stanju posevkov v Madžarski. Doselej ni opažati na posevkih posebnih škod.

Za enako vrednost avstrijske in madžarske krone. Iz Budimpešte poročajo: V Zenevi sta se dotaknili delegaciji Avstrije in Madžarske vprašanja, na kateri podlagi bi bilo mogoče dovesti do enake vrednosti avstrijske in madžarske krone. O tem razpravljata v Zenevi blivši madžarski finančni minister Popovics in predsednik Avstrijske narodne banke Reiss. Med narodnima bankama obeh držav je prišlo že do sporazuma in načrt čaka še samo sankcije Zveze narodov. Načrt stremi za upostavitvijo predvojnega stanja med obema državama, ki hočeta medsebojno smatrati svoji valuti kot polno vredni plačilni sredstva.

Podpiralna akcija za lro. Iz Rima poročajo, da pripravlja Italijanska vlada devizni zakon. V to vrhu je stopila v pogajanja s italijanskimi novčaniki bankami: Banco di Roma, Banco di Sicilia in Banco di Napoli, ki so se izjavile pripravljene, da prispevajo podporne zneske iz svojih deviznih zalog za nameravane ukrepe. Vlada se boji nadaljnega padanja lire, ki je ogrožena razen po spekulativnih operacijah tudi po izredno povečanih deviznih potrebah italijanskega gospodarstva. Tako se je n. pr. uvoz sladkorja v Italijo tekom decembra napram predhodnemu mesecu potrojil.

Padec cen moki v Angliji. Iz Londona poročajo, da je tekom štirih dni cena moki dvakrat padla, in sicer na 57 šilingov. Dne 29. januarja je imela moka 58,6 šilinga najvišjo ceno izza l. 1921.

Borza

11. februarja:

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanje, druge ponudbe in v oklepajih kupniški zaključki). Vrednote: 7 odst. posojilo 0 do 65, 4,5 odst. Kranjsko deželno melioracijsko posojilo iz leta 1911. (22), vojna škoda 130 do 133, Celjska posojilnica 209 do 213, Ljubljanska kreditna 235 do 0, Merkantila 115 do 116 (115), Praljedion 494 do 900, Slavenska 0 do 75, Strojne 0 do 147, Trbovlje (405), Veveče 100 do 0, Stavbna 280 do 290. — Blago: Zaključki: bukova drva 1 m dolžine, polsuh, franko nakladalna postaja, 2 vagona 19—20 (19); okroglice, 1 m dolžine, franko nakladalna postaja, 1 vagon 17 do 18 (17); turčičica nova, februar, franko Postoina tranzitno, 5 vagonov (270,50). Ponudbe so bile v domači pšenici, otrobi, turčiči, čukantlinu, rži, ovsu, prahu, krompirju, fižolu, deskah, remeljnih, tramih, frizih. Povpraševanje je bilo neznatno, in sicer se je povpraševalo po tramih, frizih, domači pšenici in fižolu ribuznanu.

ZAGREB. V elektilih brez spremembe. Le vojna škoda se je trgovala v večji meri. — V devizah je tendenca dalje slabša. Zaradi skakanja dinarja na vseh zunanjih borzah padajo v Zagrebu tečajni vsi deviz. Danes se je v početku sestanka začelo ponujati blago po višjih tečajih, toda po razgovorih z zunanjimi tržišči so tečajni padli za več točk. Narodna banka je intervenirala v vseh čekih. Povpraševanje je bilo majhno in promet minimalen. Po borzi je bila tendenca še slabša. Notirale so devize: Dunaj 0,08515 do 0,08715, Bruselj 315 do 320, Italija izplačilo 251,10 do 254,10, ček 251 do 254, London izplačilo 201,5 do 204,5, New-

York ček 60,5 do 61,5, Praga 179,5 do 182,5, Švica 1176 do 1186; valute: lire 249,5 do 252,5; elektili: banal: Trgo 25 do 27, Eskomptna 108 do 110, Hipo 59,5 do 60,5, Jugo 102 do 105, Ljubljanska kreditna 240 do 245, Praljedion 490 do 600, Slavenska 73 do 75; industrijski: Eksploatacija 57 do 59, Goranin 30 do 33, Nihag 38 do 40, Slavonija 56 do 58, Trbovlje 0 do 40, Veveče 100 do 120; državni: 7 odst. posojilo 64 do 65, agrarne 25,5 do 26, vojna škoda 130 do 140.

BEograd. Tečajni deviz se dalje nazadovani, zlasti Dunaj, London in Švica. Splošna je morala Narodna banka intervenirati celo prehodnemu padcu deviz. Posli so se zaključevali pod pariteto na bazi 8,52 do 8,55 šv. franka. Notirale so devize: Berlin 14,55 do 14,75, Dunaj 0,0857 do 0,0859, Bruselj 311 do 313, Budimpešta 0,0845 do 0,0865, bukarešta 31 do 31,50, Zeneva 1175 do 1178, London 290,75 do 291,25, Milan 251,5 do 252, New-York 60,35 do 60,95, Pariz 324 do 326, Praga 180 do 180,25.

Sokol

Jugoslov. sokoilstvo pri otvoritvi Tyrševga doma

Poleg župnih načelnikov in načelnic, oziroma članov župnih tehničnih odborov se udeležijo od strani jugoslovenskega Sokolstva tudi nekateri upravni župni funkcionarji otvoritve Tyrševga doma v Pragi, dne 24. maja t. l. Ze dolgo se je mislilo na to, da bi se ob kakih posebnih prilikah — ne ob zletu — zbrali upravni organi češkoslovaških in jugoslovenskih sokolskih žup z namenom, da se medsebojno spoznajo in da dajo drug drugemu izpostudbo za medsebojno sokolsko delo. Misel za to skupno zborovanje in sestanek je sprožil podstarosta COS. br. Stepanek, ki bo tudi pripravil vse potrebno, da se zbor primerno in plodonosno izvrši. Dogovorne med obema starešinstvom je bilo sklenjeno, da se sestanek župnih upravnih odborov priredi ob otvoritvi Tyrševga doma, tako da bodo poselniki zborovanja obenem tudi navzoči pri slavnostih, ki bodo prirejane ob tem znamenitem dogodku.

Zbor župnih upravnih odborov bo torej v soboto dne 23. maja, dan pred otvoritvijo Tyrševga doma, in sicer dopoldne. Za zborovanje so določene — poleg običajnih nagovorov — štiri širše razprave, ki jim bodo za podlogo štiri predavanja, od katerih bosta imela dve dva Jugoslovca, dve pa dva Čeha. Temu ted predavanj so: 1.) Medsebojni stiki med češkoslovaškimi in jugoslovenskimi Sokolstvom in njih pomen za razvoj Sokolstva, govori br. dr. Fux. 2.) Sokolska statistika in njen pomen, predava br. Verrij Švaiger. 3.) Delo župnih funkcionarjev, predava br. Vinko Stepanek. 4.) Finančne in gospodarske v sokolski organizaciji, predavatelj za to razpravo še ni določen, bo pa eden iz češkega Sokolstva.

Ta sestanek obeta biti posebno važnost in utegne prinesiti prav dobre uspehe. Zato bi bilo jako umestno, da se ga od jugoslovenskih sokolskih žup udeležijo vsaj dva zastopnika od vsake župe, ker bo istočasno videli še marsikaj dobrega v češkem Sokolstvu in se od njega učili. Po večini je vzpored slavnosti ob otvoritvi Tyrševga doma že določen in ga bomo objavili pozneje. Vsekakor pa bodo z otvoritvijo združene velike sokolske manifestacije v soboto popoldne in v nedeljo ves dan.

Sokol Ljubljana II. vabi članstvo in prijatelje društva na prijateljski sestanek v soboto, dne 14. t. m. ob 20. uri v gostilni pri Kavčiču na Privozu.

Prosvetni odbor Sokola Ljubljana II. opozarja članstvo in naroča, da se brez pozojno udeležijo predavanja br. K. Parzerja o temi »Pomen Tyrševga sokolske vzgoje«, ki se vrši v nedeljo, 15. t. m. ob 11. v I. d razredu državne realke.

Sport

Službene objave JZSS

(Iz seje uprav. odbora z dne 9. t. m.) Iz Ljubljane je odšlo pet, iz Zagreba sedem tekmovalcev k smučkim tekmam v Janske Lazne na Češkem in v Zakopane na Poljskem. Savez bo zastopal pri obeh prireditvah z. dr. Aleksie Vragovič vladni tajnik iz Zagreba. Pri obeh prireditvah startajo naši tekmovalci le v tekmah na 18 km. — Češkoslovaški in poljski konzulat sta dovolila našim tekmovalcem brezplačni, avstrijskim pa znižani vizum, za kar se jim savez zahvaljuje. — Poljski smučki savez naznanja nove termine v marcu, če ne pade do 12. t. m. sneg, ter vabi osobito k vojaškim tekmam, h katerim je povabljen tudi naša vojsna ministertvo. — Tekme na Morl Revardu so istotako preložene na 20. do 24. februarja, ker ni snega. Italijanski, norveški, poljski, rumunski in francoski smučarski savez se zahvaljuje za doposlane publikacije.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 12. februarja 1925

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačn (0-10)	Padavine mm
Ljubljana	7.	771,8	-2,0	sev. vzh.	več. oblak.	—
Ljubljana	14.	770,5	-6,4	vahod	—	—
Ljubljana	21.	767,3	-7,8	sev. zapad	oblakno	—
Zagreb	7.	770,4	-4,0	zapad	pol obl.	—
Beograd	7.	771,2	-7,0	jug	več. jasno	—
Dunaj	7.	—	—	—	—	—
Praga	7.	764,4	-2,0	jugo vzhod	jasno	—
inamost	7.	—	—	—	—	—

V Ljubljani barometer nižji, temper. višja. Sonce vaha ob 7-20 saha's ob 177

Vremenska napoved za četrtak: Najbrže še jasno. V enem ali dveh dneh se bo zaoblačilo. Nekaj padavin ter nižja temperatura.

TA ZNAK JAMČI ZA KAKOVOST.

Perite samo z Zlatorog milom

ZLATOROG TERPENTIN

Perite samo z Zlatorog milom

Po slovanskem svetu

Katedrala Aleksandra Nevskega v Sofiji

V Sofiji je bila nedavno blagoslovljena katedrala Aleksandra Nevskega. Celokupna bolgarska moderna umetnost je pomagala graditi to cerkev, ki je posvečena spominu osvoboditelja Bolgarije izpod turškega jarma leta 1878. Takrat si je pridobil največje zasluge za svobodo Bolgarov ruski car Aleksander II. Osvoboditelj, ki je nosil ime po svetniku Aleksandra Nevskemu, sinu ruskega kneza Jaroslava Vsevolodiča. Sv. Aleksander Nevski se je v 13. stoletju bojeval zoper Litvance, Švede in Nemce. Švede je poginjal čez reko Nevo; zato je dobil pridevek «Nevski».

Za sofijsko katedralo je bil položen prvi kamen leta 1882. Poleti 1912. je bila cerkev dozidana. Tedaj nastopivša balkanska vojna pa je preprečila blagoslovljenje in otvoritev cerkve, ki se dviga sredi visoko ležečega in prostranega trga nad zelenimi perivoji. Notranjščina božjega hrama sprejme vase lahko 3000 vernikov in je sedaj največja katedrala bizantinskega sloga na balkanskem polotoku. Sama kupola cerkve je visoka 50 metrov. Zvonik končuje takisto v kupolo, ki se dviga nad obok cerkve. Obe kupoli sta slajno pozlačeni. Zvonik ima

12 zvonov, med katerimi tehta največji 12 ton. V vestibulu cerkve so postavljeni veliki svečniki. Cerkvene stene so okrašene s slikami slikarjev: Vaznevova, Sovinskega, Ščelkova, Mahilova, Tačeva, Mesojedova, Mitova, Kiševa in Mrkvičke, Kapiteli in dekoracije so napravljene v bolgarsko-bizantinskem slogu. Mnogi so podobni cerkvam sv. Marka v Benetkah, sv. Vida v Raveni in sv. Sofije v Carigradu. Katedrala je zgrajena po načrtu ruskih arhitektov Bogoljubova in Ponorancova. Vtis, ki ga napravljata cerkev na gledalca, je impozanten. Katedrala svedoči o kulturnem nivoju bolgarskega naroda, ki sega, po tej stavbi sodeč, visoko nad povprečno mero.

Muzika v boljševiški Rusiji

Znani ruski muzik A. N. Rimskij-Korsakov (jun) je nedavno priobčil v inozemskih listih zanimive podatke o glasbenem življenju v sovjetski Rusiji. Glasbena produkcija je bila v Rusiji, tudi v najboljših časih, mnogo višja nego je bil razvoj glasbene kulture v narodu. Glavni mesti Leningrad in Moskva sta se sicer odlikovali po intenzivnem glasbenem življenju. Tudi nekaj provincijalnih mest je sode-

lovalo, ali povprečno je bil svet za muziko indiferenten.

Ko je prišel prevrat in je izginilo gornjih 1000, so bile izpodreane koreninske glasbene kulture. Edino, kar je ostalo iz prejšnjih časov, je konservatorij v Leningradu in nekdanji dvorni orkester, ki je danes izpremenjen v Filharmonijo in stoji pod energičnim vodstvom Emila Kuperja. Filharmonična organizacija v Moskvi bolega na sušici. Oba zavoda pa se morata boriti z velikimi težavami. Zlasti manjka not, ki jih je treba uvažati iz inozemstva. Dolgo je boljševiška Rusija bila popolnoma osamljena, tudi kar se tiče reproduktivnih glasbenikov; šele zadnje leto so se opogumili O. Friedl, E. Petri, A. Schnabel itd. ter prišli v sovjetsko Rusijo.

Zdelo se je, da se razmere zboljšajo, ko je v Petrogradu prišlo do «Večerov novosti», ki jih je organiziral ruski inštitut za zgodovino umetnosti; tu so se prvokrat izjavila nova dela Stravinskega, Prokofjeva, Hindemitha, Bartola Konalija in francoskih kompozitov, ali na te koncerte je hodila le petična muzikalnih entuzijastov; širša publika je ostala indiferentna. To je čisto razumljivo. Spočetka so Ljovski hoteli glasbo potati najširšim vrstam proletarijata; v delavskih klubih in fabrikah so se na vse kriplje prirejali koncerti in glasbeniki, ki bi sprejeli vsak zaslužek, je bila cela armada. Toda proletarijat še ni bil pripravljen za višjo umetnost in je pogosto a pesijo za-

hiteval lahko popularno muziko. Vsi tedga je še bolj padel splošni nivo glasbene kulture mase in glasbenikov samih.

Boljševiška novost, ki je zbudila znatno zanimanje v glasbenih krogih, so bile produkcije filharmoničnega orkestra brez dirigenta. Ta poskus je bil v zvezi s splošno tendenco boljševikov, vse povsod pustiti brez voditeljev. V Moskvi se je tak orkester razvil in trajne institucije, v Leningradu je ostalo le pri polkušah. Take produkcije zahtevajo silen napor, ki mu ne odgovarja uspeh; treba je ogromno vaj. A na koncu se vse skupaj vendarle majo.

Zoološki vrt v Pragi

Merodajni činitelji v Pragi se že dolgo trudijo, da bi uredili v mestu, oziroma njegovi neposredni okolici velik zoološki vrt. Priprave za to delo so že tako daleč napredovale, da se nahaja ideja tik pred realizacijo. Prostori za praški Zoo se nahajajo na obali reke Vitave, v predmestju prestolice. Ozemlje je zelo prikladno za tako ustanovo. Hladna severna burja ga ne doseže in dim začrnih tvorniških poslopj mu ni v nadlego. Za ravnatelj v rta je določen ravnatelj dr. Janda, univerzitetni profesor, ki je proučil vse slične ustanove v Evropi. Izdelal je natančen načrt, po katerem bo obsegalo ozemlje zoološkega vrta 16 hektarjev prostora. Polovica tega ozemlja ima bogato naravno floro. Vse teren izgleda kot nekak amfiteater, katerega je zgradila

veličastna roka narode v obliki treh nadstropij. Na tem ozemlju se bodo živili lahko popolnoma svobodno kretale.

Na najvišjem mestu, ki je vedno dostopno sojncu, bodo prostori za najbolj čutiljive živali, administrativno poslopje in krasen hotel z divnim razgledom na Prago in okolico. Značaj prirodne vegetacije bo šim naravnejši. Del ozemlja bo izpremenjen v velik park. Osem hektarjev zemlje bo zavzemal visok plato, na katerem se nahaja borov gozdič. Na tem mestu bodo postavili stolpe z razglednimi kulami. Občinstvo bo raz te zgradbe opazovalo živali, ki se šetajo po vrtu. Po gozdu se bodo sprehajale srne, jeleni, sioni, bivoji, antilope itd. Drugi oddelci bo rezerviran za leve in tigre, leoparda, medveda, nosoroge, noje in slične živali.

Zoološki vrt bo poleg živali obsegal celokupno češkoslovaško floro, ki je precej obsežna. Vrt bo v gotovih slučajih na razpolago univerzitam, ki ga bodo uporabljale v svoje naučne svrhe. Celo podjetje bo financirala država, ki je že določila v ta namen potrebno subvencijo. V kolikor pa ne bo zadoščala podpora vlade, bodo prispevali s kapitalom posamezniki, ki so že osnovali tozadevno delniško družbo. Zoološki vrt bo perfekten tekoni petih let.

Lastnik in izdajatelj Konzorij «Jutra». Odgovorni urednik Fr. Broševič, Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 10 par. Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1.— Najmanjši znesek Din 10.—

Obrt

Išče se pekarna v najem v mestu ali na deželi. Prevzame se lahko takoj. — Event. se plača tudi odstop. Naslov: A. Gmajner, pek v Kredo 59, p. Robič (Cepovet) Italija. 2850

Vsakovrstne vožnje

slasti prevoz pohitva ob pri. Iki celiter, pravoz premoga, lesa in drv s kolodvoru ali od drugod in vsakovrstne druge vožnje, okrbli točno, najhitreje, v najlepši tooni in po zelo solidnih cenah. Kunnar Lajza, Krakovska ul. št. 18. Tam se tudi sprejmejo naročila in dajejo vse potrebne informacije. 20821

Službe (dobe)

Tovarna Dobe Sinkovec, d. d., Grosuplje, sprejme ključavničarja-šoferja. Reflektantje, ki se lahko izkažejo z dobrimi spricavali iz obeh teh strok, naj se pridejo predstaviti. 3139

Knjigovodkinjo

veščo ameriškanskega knjigovodstva, absolutno spretno in samostojno, se sprejme takoj v industrijsko podjetje na Sp. Štajerskem. Le one z večletno prakso, naj stavijo svoje ponudbe pod «Stalnost» na upr. «Jutra». 3133

K trem otrokom

(2, 4 in pol in 5 in pol let) na dečelo, se išče popolnoma zdrava, nepokvarjena gospodinja. Po možnosti se znanje nemščine in kavarstva. — Ponudbe pod značko «Vestna 1122» na upravo «Jutra». 3061

Zidarski polir

kateri je zmožen samostojno voditi železobetonske gradnje in kateri je bil v tem svojstvu že zaposlen, se išče za takoj. Ponudbe s spricavali in zahtevni plače se pošlji na naslov: Ing. Šakl & Šora Split, Marmontova ulica 9. 3206

Prvovrstno šteparico

sprejme takoj proti dobri plači Joško Steinmann, Poljanska cesta 13. 3174

Spedijski uradnik

starejši, za zunanja dela ter aktivizirajo za Ljubljano, se išče. — Pisemne ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Rezon». 3105

Za skordno delo, se išče do 70 žveleršev

za tesanje bukovih telemiških prakov v bližini Zagreba. Istotam bi se oddala v skordno delo izdelava v daljše lesne riže. Informacije daje Ivan Jukša v Ljubljani, Metel trg št. 5. 3126

Trgovski učence

se sprejme takoj v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Pogoj: dober računar, vešč slovenskega in nemškega jezika. — Nadalje pomnje pove Fr. Prijatelj, Trbišče, Dolencjevo. 3205

Trgovski učence

poštenih staršev in z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme takoj. — Anton Golenko, Sv. Miklavj pri Ormožu. 3226

Potnik

zanesljiv in agilen, uveden pri trgovih in gostilnicah v štajerskem delu Slovenije, se sprejme za prodajalca in iganja. Ponudbe se nasloviti na poštali predal št. 37 v Celju. 3224

Samostojno kuharico

dobro gospodinjico, varčno in snažno, se sprejme v boljšo hišo. — Naslov pove uprava «Jutra». 3288

Zastopnike in potnike

išče za voo Jugoslavijo kemični zavod v Ljubljani. — Nudi 25 odst. provizije od prodajne cene. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Provizija». 3276

2 natakarja (donašalca)

se sprejmeta takoj v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 3253

Vajence za gostilno, obrt

se sprejme takoj v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani. 3254

Potnik

ki stalno potuje po Sloveniji in ki je dobro vpeljan, se sprejme proti proviziji. — Ponudbe s referencami se pošlji pod «Kolonijale» na upravo «Jutra». 3266

Mlndo dekle

prijazna, pridna in poštena, ki ima veselje do gostilne in vsakega gospodinjstva, se sprejme. Ponudbe s sliko ter z navedbo prejšnjih službenih mest in točnih zahtev, je pošlji na upravo «Jutra» pod značko «Mlndo dekle». 3278

Plačilna natakarica

z 100.000 K kavelje, zmožna, 18 ce primernega mesta, event. vzame tudi gostilno na račun. Naslov pove upr. «Jutra». 3157

Kuharica išče službo

pri boljši družini, poleg sobarice. — Naslov v upravi «Jutra». 3085

Prodajalka

majšnja moč, pridna in poštena, kučena mešana stroka, išče mesta v trgovini, za takojšen ali poznejši nastop. — Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Spretna 1398». 2965

Za kuharja

bi se rad učil mladnik, ki je izkušen pokovske obrti. — Naslov pove uprava «Jutra». 3148

Gozdar-lovce

oženjen, 34 let star, z večletno prakso in drž. gozdničnim in lovskim izpitom ter službenimi spricavali, išče službo. Nastopi lahko takoj ali pozneje. — Ponudbe je pošlji na upravo «Jutra» pod «Gozdar 1491». 3130

Boljše dekle

pridno in pošteno, nekoliko verzirano tudi v gospodinjstvu, išče mesta na boljši gostilni. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Poštena 1544». 3242

Začetnica

pridna in poštena, išče mesta kontorstvo — gre par mesecev za majhno plačo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Vestna 1547». 3244

Agilna prodajalka

zapolena v trgovini z mešanim blagom, želi premeniti mesto, najraje na dečelo. — Ponudbe s navedbo plače na upravo «Jutra» pod «Zanesljiva 1565». 3285

Knjigovodja

z večletno prakso in perfektno in nemški korespondenčni, išče mesto. Cenjena ponudbe na upravo «Jutra» pod «Tako 30». 3250

Prodam

18 k. a., za surovo oje, dihanje s voltmetrom, strukturno za seženo, vrtilni stroj, vse na pogon, marško spindljo, 5 x 12 s kompletno opremo, teženo peč, 11 m cev, kompletne opreme za konje (Brazgaschier) športne sanke in palco volje pasme, 10 mesecev staro, dreširano, se prodaja po nizki ceni. — Naslov pove uprava «Jutra». 3292

Avto

štirikolesen, v izbornem stanju, dobro ohranjen, se zelo ugodno prodaja. Informacije daje Gorec, palača Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani. 2999

Vodno kolo

5 m močno, za veliko vodo, rozele in obod iz železa, se proci prodaja. Ogleda se na žagi v Loki pri Zid. mostu. 2736

3 pletilni stroji

skoraj novi, št. 8, se ugodno prodajo. Naslov pove uprava «Jutra». 3027

Šivilje!

Prodam stroj za gambe in mizo za likanje. Naslov v upravi «Jutra». 3172

Motorno kolo

B. S. A., novo, 2 in tri četrt P. S., model 1924, malo rabljeno, se po ugodni cenl prodaja. Naslov v upravi «Jutra». 3250

Železen štedilnik

dobro ohranjen, se prodaja v Novem Vodmatu, Društvena ulica 17. 3211

Dekoracijski divan

skoraj nov, se prodaja na Aleksandrovci cesti št. 16/II, desno. 3218

Dve krasni maski

popolnoma novi, se prodata ali posodita. — Naslov pove uprava «Jutra». 3258

2 lopi «Pierrot» maski

se zelo poceni prodajo. — Naslov pove uprava «Jutra». 3256

Trocevka

16 x 16 x 8, najnovejši sistem, Krupp-jeklo, brezpetelinka, suškega izvora, avtomatičen vrtar, brezbrilna, zelo malo rabljena, se po ceno prodaja. Ponudbe na upr. «Jutra» pod šifro «Ostro-strelec». 3257

Novo spalno sobo

hrastovo barvano, prodam za 2500 Din. Pisha ali umivalnik. Proda se tudi posamezno. — Ogleda se lahko od 2. popoldna naprej. Naslov pove uprava «Jutra». 3262

Dekoracije za veselice!

Garlande, čepice, kotiljone, konfeti, serpetine, lampijone, zalepke za baljivo pošto in srečolov priporočila. M. Tičar, Ljubljana. Društvom popusti!

Novo tribo

premera 1700 m, iz braveline na palice za hitrostni pogon, kolo «Puch», sedlo, sedež za ležbi voo, citra, daljnogled, fotoaparati, 5 x 12 s kompletno opremo, teženo peč, 11 m cev, kompletne opreme za konje (Brazgaschier) športne sanke in palco volje pasme, 10 mesecev staro, dreširano, se prodaja po nizki ceni. — Naslov pove uprava «Jutra». 3292

Prodaja se več mask

na Tržaški cesti št. 11, II. nadst. 3263

Majhen ročni vozček

na četih kolesih, se prodaja. Naslov pove uprava «Jutra». 3264

Pisalni stroj

«Hammond», se ceno prodaja. Naslov pove uprava «Jutra». 3285

Kupim

Pranje «Odel» steklenice k uprje denarstva Anton Kanc, Slovca, Zidovska ul. 1 50

Lišče kože

in kože drugih živali, vedno leto v naročni ter sportni, trkovska unija v Ljubljani, Florjanška ulica št. 7. 1206

Kupim štirikolesen osebni avto

malo rabljen, do 24 P. S., moderne tipe in v brezhibnem stanju. V poštev pridele je takl, ki so bili najdeli eno leto v naročni ter sportni na type «Fiat 501» in toms enaki. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Avto 501». 3247

Stroj

za izdelovanje strešne cementne opeke, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe s ceno in številom področja, je pošlji na naslov: Stanko Lenarčič, Nova vas pri Rakovcih. 3220

Kupl se pernica

(tuhna) za odrasle. Ponudbe s navedbo cene na upravo «Jutra» pod «Pernica». 2607

Žično mrežo

(početnako) za vrsto ostra, jo, dobro ohraneno, približno 200 m, vianke 1-1700 m, srednjelobno — kakor tudi pripadajoče stebričke (iz vilicez ali kovancev železa) za betonsko podstavca, kupim. Ponudbe je pošlji na naslov: M. Modic, Nova vas št. 16, Rakovci. 3274

Posestvo

z vsem gospodarskim poslopjem, za 8-10 glav živ. vine, četr ure od Litiže, tik železnice in glavne ceste, se prodaja. Pojanjila daje gospod Rodica v Litiži. 3223

Stanovanje

2-3 sob, kuhinja in pritlikla, se išče za mirno stranico. Plača se dobro in da dobro nagrado. Ponudbe pod šifro «Cimpreja 41» na upr. «Jutra». 3108

Strogo separirana soba

z vvhodom iz stopnje, v gradni mesta, se ugodno odda. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Solčno 1536». 3217

Stanovanje

2-3 sob in pritlikla, se išče za april ali maj. Ponudbe pod «April 1524» na upravo «Jutra». 3191

Soba

z električno razsvetljavo in posebnim vvhodom, hitro gl. pošte in gl. kolodvoru, se odda s 1. marcem solidnemu gospodu proti predplačilu, uzir. posojilo. Naslov pove uprava «Jutra». 3281

Soba s kuhinjo

prazna ali opremljena, se odda nekomega brez otrok. Naslov pove uprava «Jutra». 3221

Majhno sobo

po možnosti s posebnim vvhodom, lačem. — Ponudbe pod šifro «Soba 1448» na upravo «Jutra». 3058

Gospod

se sprejme na stanovanje na Starem trgu 9/II. 3219

Majhno sobo

s posebnim vvhodom, išče mirnega gospoda s 15. februarjem. Ponudbe na upravo «Jutra» pod značko «Nojue 1573». 3210

Stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinjo, kopalno sobo in drugih pritlikla, se odda za mesec marec v novozgrajeni palači Vazijemne posojilnice na Miklošičevi cesti št. 7. — Natančne podatke se dobi pri ravnateljstvu Vazijemne posojilnice. 3239

Državna uradnica

z 2 odraslimi otrokoma, išče 2-3 sobe s pritliklami — event. bi zamenjala s 1 sobo in kuhinjo. — Ponudbe pod «Marec 68» na upr. «Jutra». 3234

Lepa, opremljena soba

s posebnim vvhodom in električno razsvetljavo, v novi vili, se odda gospodini ali solidnemu gospodu. Naslov pove uprava «Jutra». 3290

Družinsko stanovanje

iz 4 sob, sobe za stujkinjo, kuhinje, kopalnice, z vsemi pritliklami in konfortom, na glavni prometni cesti v Ljubljani, zamenjan s manjšim stanovanjem, prvi pla. Čilu proselitve. Ponudbe pod «Prvovrstno stanovanje» na upravo «Jutra». 3292

Sprejem primerno uradniško mesto

pri kakšnem denarjem zavolu ali večjem industrijskem ali drugem podjetju. Imam večletno prakso na vodilnem mestu pri veletrgovcu ter nudi najboljše referencc. Cenj. ponudbe pod «Kvalificiran uradnik» na upravo «Jutra». 756a

Industrijska, obrtniška in trgovska podjetja, ki nudijo popolno varstvo s vključbo in z zastavo zalog blaga, iščejo

posojila oz. družabnike ali kupce. Ponudbe sprejema in pojasnila daje Gospodarska pisarna, družba z o. z. v Ljubljani, Wolfora ul. 1-11.

VRATAR

za večjo tovarno na deželi, zanecljiv, se išče. Dobri računarji z lepo pisavo imajo prednost. Ponudbe je pošlji na upravo lista pod šte. 1114. 802 a

SULCE

in žlahtne ribe vseh vrst plačnje po najvišjih cenah. E. VAJDA, ČAKOVEC. Interurban telefon št. 59, 3, 4

Nadica!

Kdaj prideš? Tako dolga mi je. Poljubija — Te Bubi. 3294

Kdo hi osrečil

mirno in čedno dekle brez premenja? Dobro srce staračnega gospoda bi si želela. Dopise na upravo «Jutra» pod šifro «Zvesta družica». 3291

Alaska

Klavir

dobro ohranjen, poceni napredja. Naslov pove upr. «Jutra». 3166

Dijak knji I. brač

dobro ohranjen. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Brač». 3279

Živali

Fazana

sama, kupim. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Fazna». 3213

Iskupljeno

izgubilo se se dne 10. t. m. bele koralc (perle). Poštenega najditelja se prosi, da jih odda proti priročni nagradi v upravi «Jutra» št. 9. 3125

Razno

Cenitve

industrijskih, obrtnih in drugih podjetij, prevzame po lastnih strokovnjakih ter oddaja mesaja (okapozoje). Gospodarska pisarna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfora ulica 1, II. nadst. 84

Maškeradne obleke

izpopolnje Fabian, Tržaška cesta 4/II. 3235

Pozori!

Prebricajte se sami, če ima še kdo v Ljubljani tako izvirno, sdravo crmino in iskro po ceni, kakor gostilna Ivančič, Krakovski nasip 18. 3297

Pijančevanje ozdravi!

bitno in ne da bi pijanec vedel. «Abstinent», Dobiva se v stelecih po 30, 50, 80 in 140 Din. R zposilja ga proti naprejšnji poslati značka (priročeno nismo in 20 Din za poštnino in zavolnino). Gesellschaft f. chem. u. metaur g. Industr. e. m. b. H., Wien XIII 2, Wiasrigasse 3.

Tovarna vijakov išče za takoj POTNIKA

za celo kraljevino. V poštev se bodo vsele samo prvovrstne moči, katere so dobro vpeljane v železnih in industrijskih. Prednost imajo oni, kateri imajo možnost položiti karcvice. Ponudbe s navedbo življenj-opisa, s zahtevno plačo in priloženo sliko pošlji je pod «VLJAK» na upravništvo lista.

Oglas.

16. artilerijski polk v Ljubljani potrebuje kuharja

za kuhanje hrane za vojake tega polka. Mesečna plača po dogovoru, stanovanje in hrana brezplačno pri polku. Pogoji za sprejem so sledeči: da je državljan kraljevine SHS, da je neoženjen, da je popolnoma zdrav, o čemur se izkaže z zdravniškim spricavalom. Reflektanti naj se prijavijo do 15. februarja 1925. pri rukovodcu slagališta 16. artilerijskega polka, kapetanu g. Stojanoviču.

ALEKSANDER DUMAS
**ZVEŠTOBA
DO GROBA**
(LA DAME DE
MONSOREAU)

69

Princ stopa mimo Bussyja in ga pokliče, ali Bussy ga ne pogleda, obrne mu hrbet, vzame svoj meč in odide z dvora. Doma odpne plašč in vrhno jopo, pas z mečem in bodalom, sede na naslanjač in se globoko zamisli. Njegovi ljudje so ga gledali sedečega in zamišljenega, negibnega, nemega, gluhega, brezčutnega. Čutili so, da hoče gospodar biti sam, in so odšli. Bussy ni spal. Sanjal je. Tako je sedel več ur in se niti zavedel ni, da ni sam, temveč da sedi nedaleko od njega, v isti sobi, drug mož, ki ga neprestano in nepremično opazuje z ostrim pogledom, ne da bi pri tem spregovoril besedo ali se tudi le premaknil.

Končno preleti Bussyja čez hrbet jeza v srhu čez hrbet in rame mu zadržetajo v kratkem sunku, zobje zašklepetajo kakor v vročici, glava se nagne in spusti na ramena. Moški, ki je doslej nepremično sedel v ozadju, sedaj vstane, naglo stopi k Bussyju in ga tiho nagovori: „Gospod grof, vi imate vročico.“ Grof dvigne lice, sedaj vse zardelo in vroče, in vpraša: „Vi ste to, Remy?“ „Jaz sem vas tukaj čakal.“ „Hvala ti!“ Remy odpravi grofa v posteljo, ga pokrije, mu daje zdravila in ostane pri njem ves drugi dan.

Zato se je drugi dan vojvoda pri Guisu zaman oziral za Bussyjem na vse strani, a ravno tako se je Bussy zaman oziral za Remyjem. Da, si misli, ubogi mladenič je bil včeraj ves dan pri meni, danes pa gotovo potrebuje tudi on nekaj oddiha, in morda ga žene k Jerici. Jerica je samo sobarica, ali onadva se imata rada, gospa njena pa in jaz...

Ves dan si je Busay želel Remyja. Ali zaman. Postajal je nestrpen in pričel je mrmrati: Veroval sem v prijateljstvo in hvaležnost. Sedaj ne verujem niti več v to!

Zvečer, ko je pričel padati mrak na zemljo in ko Bussy ni več razločil prednjih predmetov v sobi z zadostno jasnostjo, se v predsobi začuje neka buka in vznemirjenost, nagli koraki in naglo šepetanje mnogih ljudi. Nato vstopi k njemu osupnjen sluga in javi: „Monseigneur, gospod vojvoda Anžovinski je tu!“

„Naj vstopi!“ pravi Bussy in namršči čelo pri misli, da se zanj

briga njegov gospodar, oni, katerega Bussy od včeraj sovraži. Vojvoda vstopi. V Bussyjevi sobi ni bilo sveče. Bolesina srca ljubijo temo, da se v njej udajajo svojim bolečinam.

„Zdravo!“ pozdravi vojvoda z narejeno veselostjo in priljudnostjo. „Pri tebi je pa prav mračno, Bussy! To te najbrže dela nejevoljnega!“

Bussy molči. Odvratno mu je govoriti s takšnim človekom.

„Pa kaj si zares bolan, da mi ne odgovarjaš?“ vpraša vojvoda.

„Jaz sem zares zelo bolan!“ zašepeta Bussy. Dolžni respekt mu ne dopušča, da bi govoril drugače.

„Zato te nisem videl pri sebi že dva dni!“

„Da, monseigneur!“

Ljut zaradi te lakoničnosti stopa princ po temni sobi in postaja pred slikami, poskušajoč, da bi razbral, kaj predstavljajo. Potem odpravi prisotne ven, stopi k Bussyju in prične ljubeznivo z njim govoriti. „Ti si hud name, kaj?“ „Jaz? Na kneze se ne ljutimo. Nima zmisla.“ Vojvoda umolknje na ta odgovor. „Čas izgubljava z ovinki. Vi me potrebujete, je li?“ Vojvoda zardi do las. Toda v temi se ta rdečica ni opazila.

„Jaz nisem hotel od tebe ničesar, dragi Bussy!“ odgovarja vojvoda. „Vrašč se, ako misliš, da je bil moj poset sebičen. Samo čas je tako lep, vprav spomladanski dnevi so, ves Pariz je na nogah, pa sem hotel imeti prijatelja pri sebi. Hotel sem te povabiti na izprehod po mestnih ulicah.“

Bussy pogleda vojvodo in vpraša jedko: „Kaj nimate Aurilija?“

„Lutnarja!“

Toda preden more nadaljevati Bussy s svojimi odgovori, oglasi se iz teme zdravnik Remy: „Vi visočanstva ne smete spremiti, monseigneur. Zabranjujem!“

„Zakaj ne?“ vpraša Franjo Anžovinski.

„Ker je zunaj že premrzlo, monseigneur. Bolnik ne sme na mraz, opasno je zanj.“ Remy je nato razložil, zakaj zabranjuje pacientu izprehod, a Bussyju je dal na tihem znak, naj poslušajo njegove besede. Bussy se zlekne po postelji, vojvoda pa jezen in užaljen odide. Čutil je, da ga Bussy ne mara.

Cim je vojvoda zunaj, vikne Remy gospodarju: „Sedaj pa brž na noge, gospod moj, vi morate takoj ven na sveži zrak!“

„Tako? Pa zakaj sedaj takšna izprememba?“ vpraša Bussy začudeno.

„V sobi je pretoplo!“

„Pa si pravkar rekel, da je zunaj prehladno!“

„Da, temperatura se je izprememila. Spomlad je!“

„Ne razumem!“

„Setnja z vojvodo bi bila opasna, z zdravnikom prinaša rešitev. Ali mi več ne zaupate? Potem se morate odpraviti...“

„Hajdiva v božjem imenu! Slabe volje sem!“

„Pojdiva. Mora biti!“ vztraja Remy.

Bussy vstane ves bled in drhteč. „Zanimiva bledica! Lepi bolnik!“ kliče Remy.

„Kam greva?“ vprašuje nejevoljno Bussy.

„Greva v del mesta, ki bo zelo dober za Vašo bolezen!“ se šali Remy, in Bussy prične bistro gledati. Toda Remy se na vsa njegova vprašanja samo smehlja in ponavlja: „Toplo je zunaj, toplo... samo pojdiva, pojdiva že!“

In oba odideta.

Ugledno prvovrstno potjetje v Ljubljani, ki je v polnem obratu ter ima lepo bodočnost
išče za dobo 1 do 3 let
300 do 500.000 Din posojila.

Potjetje je neobremenjeno ter znaša realna vrednost 1.000.000 Din. 818 4

Za varnost posojila nudi poleg obremenitve tudi še dobro poročstvo.

Ponudbe z navedbo zneska, načina in dobe amortizacije ter zahtevane obrestne mere, je poslati pod „Sigurna naložitev denarja“ na Gospodarsko pisarno, d. z o. z. v Ljubljani, Wolfova ul. 1/II.

Za gospode

nanovo znižane cene 77/a III

srnjce, bele, prej 89, sedaj 79 Din
„ „ „ pique prsi, „ 108, „ 98 „
„ „ „ 1 chiffon, „ 148, „ 138 „
„ „ „ frack, „ 165, „ 148 „
kravate po znatno znižanih cenah do 25%, popusta

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19.

Javna zahvala.

Podpisani Franc Arh, lastnik od požara prizadetega hotela „Mangart“ na Rečici pri Bledu, se toplo zahvaljujem ugledni zavarovalnici

„Sava“, d. d. v Zagrebu

ki je po svojem generalnem zastopu za Slovenijo v Ljubljani jako kulančno priznala odškodnino za škodo v znesku nad 1 milijon kron, ki sem jo dne 26. januarja 1925. po požaru utrpel, čeprav sem bil šele malo časa zavarovan pri tej družbi.

Radi tega se čutim dolžnega, da se ji javno zahvalim in jo priporočam vsakomur najtopleje.

Bled, dne 5. februarja 1925.

Franc Arh.

Zelo ugoden nakup modrocev, divanov, otoman, klubskih garnitur in vseh v to stroko spadajočih izdelkov tudi solidno izdelano in najceneje tvrdka Peter Kobal, tvornica tapetniških izdelkov, Kranj (Slovenija). Pri večji naročilih t-akor za butala, restavracije, micarje itd. to nasten popust 20% Zahvaljevanje cenik!

Tvrška „DOLENSKO“ d. d.
za industriju drva v Črnomlju

potrebuje tri cirkulariste, enega paterista in enega prekladačca (Vorreißer) za nastop 1. marca 1925. Prednost imajo samci. — Ponudbe je poslati takoj na „Dolensko“, d. d. Črnomelj. 804-a

L. MIKUŠ
LJUBLJANA, Mestni trg 15
izdelovatelj dežnikov.
Na drobno! Na debelo!
Zaloga sprehajalnih palic.
Stari dežniki so nanovo preobtečajo

Hiša

z upeljano strojnoključničarsko delavnico in takoj prostim stanovanjem v industrijskem kraju
se prodaja. 807a

Ponudbe na upravnitvo „Jutra“ pod „Ugodni pogoji.“

Težke delavske in vozne konie

štiri- do šestletne, dobavlja vedno po najnižjih cenah

Julio Hoffmann
Čakovec (Jugoslavija).

Telefon št. 31.

Potrjim sreem v najgloblji tugi javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naš preljubljeni soprog, nadvse skrbni in dobri oče, ožir, stari oče in stric, gospod

Jožef Ausec

vrvar in posestnik

danes dopoldne ob pol 12. uri po kratki mukapolni bolezni v 57. letu starosti, previden s tolažili sv. vere bogu vdano preminul.

Pogreb preblagega pokojnega bo v četrtek ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše se bodo darovale v več cerkvah.

Bodi mu ohranjen blag spomin! Prosi se tihega sožalja.

Novo mesto, dne 10. februarja 1925.

813/a Zalujoča rodbina Ausec in ostali sorodniki.

Potrži od neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem srce pretresujočo vest, da je naša srčno ljubljena, predobra, zlata mama, stara mamica in tašča, gospa

Marija Repič, roj. Bizovičar
posestnica

dne 10. februarja ob 10. uri zvečer, po kratki zelo mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, zatisnila za vedno svoje trudne oči.

Pogreb predrage pokojne bo v četrtek dne 12. februarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Kolezijska ulica št. 18, na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi v rodbinski grob k večnemu počitku.

Slovesna zadušnica za pokojno bo dne 13. februarja ob 8. uri zjutraj v trnovski župni cerkvi.

Blago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev. 810/a

Ljubljana-Novi Strašeci, dne 11. februarja 1925.

Fanči Šlechtova, roj. Repič, hčerka. — Franci Repič, sodarski mojster in posestnik, sin. — Mirko, Tanja, vnučka. — M. U. Dr. Alojz Šlehta, zet. — Anica Repič, roj. Zupančič, snaha.

Trgovino z delikatesami

dobro vpeljano, v zelo odda pod ugodnimi pogoji solidnemu najem z vsi zaprometuem mestu, se odda in vestnemu strokovnjaku v najem logo vred.

Stanovanje, skladišče in klet v hiši. — Prevzeti je zalogo po dnevnih cenah proti takojšnjemu plačilu — Zaloga je približno za 80 000 Din — Kraj: večje mesto na Gorenjskem. 774 a

Ponudbe naj se vpošljejo pod „Delikatesni trgovec“ na upravnitvo „Jutra“.

Trgovina

s špecerijskim in kolonijalnim blagom, deželnimi pridečki ter mlinskimi izdelki, žganjem itd. se zaradi selitve pod ugodnimi pogoji odda v najem solidnemu, izvežbanemu trgovcu, in sicer v večjem mestu na Gorenjskem.

Stanovanje in skladišča v hiši.

Prevzeti je vso zalogo po dnevnih cenah proti takojšnjemu plačilu.

Zaloga je za približno 150.000 do 200.000 Din.

Ponudbe naj se vpošljejo pod „Soliden trgovec“ na upravnitvo „Jutra“.